

Posavina žeda

Dugotrajno razdoblje bez kiša i izuzetno nizak vodostaj Save ostavljaju svoje tragove u Posavini – tako je ona gotovo u potpunosti ostala bez pitke vode. Gotovo svakodnevno, već mjesec i pol dana, dovozi se po jedna cisterna vode u Rugvicu, Oborovske Novake, Preseku, Oborovo, Prevlaku i Ježevo, i to u sve dane tjedna. Vodu razvozi »Dugom« cisternom kapaciteta sedam kubičnih metara vode, koja je vlasništvo Zagrebačkog vodovoda, data na korištenje Dugoselcima.

Već je i ustrojen sustav razvoza vode po tim mjestima i građani su u tim nužnim uvjetima uglavnom zadovoljni. Žitelji tih sela pune svoje bačve i kanistre vodom, kojom napajaju svoju stoku. Pojedinci su pokušali »usklađiti« nešto vode lijevanjem u bunar, no bez rezultata, voda bi veoma brzo istekla, i to najvjerojatnije u Savu.

Bolja situacija glede opskrbe vodom je u dijelu Posavine zapadnije od Rugvice, gdje se proteže vodovodna mreža do Trstenika. Trajno i potpuno rješenje opskrbe vodom i ovog kriznog dijela Posavine bila bi izgradnja vodovoda. I o tome se sve ozbiljnije razmišlja. I to ne samo zbog nedostatka vode nego i zato što postojeća, tekuća, često nije zadovoljavajuće kvalitete.

Kažimo i to da vodu za Posavinu građani dobivaju besplatno. Račune za nju plaća Područni ured Dugo Selo.

Poteškoće s nedostatkom vode imaju i građani koji žive sjevernije.

Neki su bunari već presahnuli u Lupoglavu. Dio nedostatka vode rješavaju i dobrovoljna vatrogasna društva, koja također razvoze vodu, koju i naplaćuju. Oni su posebno zauzeti razvozom vode po vikendicama. U »Dukomu« se također može privatno naručiti cisterna vode. Za samo Dugo Selo cijena jednog dovoza je pet, a za ostalo područje sedam tisuća dinara.

Za one koji ne poznaju problematiku vodoopskrbe možda će biti začuđujuće to što ovako sušna razdoblja karakterizira i povećani broj pucaanja cijevi u cjevovodima. Isušivanje zemlje omogućuju nova i nepravilna slijevanja pa pucaju onda cijevi, i to jednako u Dugom Selu kao i u Zagrebu. Broj takvih kvarova za vrijeme suše je daleko veći nego li primjerice zimi. Jednog nedavnog petka »Dukom« je imao čak 11 lomova cijevi.

Kada je riječ o opskrbi vodom, po svemu sudeći, neće proteći puno vremena, kada će Zagrebački vodovod preuzeti distribuciju vode i na dugoselskom području.

Prvog školskog dana u Božjakovini

IPAK SVI U ŠKOLU

Teško da je početak bilo koje školske godine bio dočekan sa više nepoznanica i problema od ovogodišnjeg. Ne zna se tko je bio u većoj krizi, da li škole koje su ga dočekale bez nekoliko osnovnih pravilnika, kojima se regulira način organizacije nastave, i sa otvorenim pitanjem kako i da li uopće u nastavu uključiti izbjeglice, ili pak roditelji koji svojoj djeci i pored najbolje volje nisu mogli osigurati udžbenike, kao za inat ove godine ponovo nove i izmjenjene. U ne manjoj brizi našli su se i organi uprave nadležni za školstvo kojima su se i jedni i drugi obraćali, a koji ni sami nisu raspolagali službenim informacijama. Koliki je bio značaj problema vezanih za školstvo moglo se je razabrati i iz gotovo svakodnevnih pojavljivanja na HTV-u ministrice prosvjete, kulture i športa, a i sam početak školske godine bilo je nužno pomaknuti za dva tjedna ne bi li se stvari ipak nekako riješile.

Roditelji koji su svoj problem, što je uostalom i normalno, vidjeli kao najveći, teško da su mogli i željeti shvatiti da škole i nadležni organi uprave i pored najbolje volje ne mogu osigurati udžbenike za sve one koji su ih tražili, a posebno kada se radilo o izbjeglicama, za koje se tada još nije znalo da li će uopće moći pohađati nastavu.

Što se pak škola tiče one su i bez ove gu-

žve koju su im stvarali roditelji imali dovoljno posla i same sa sobom. Nisu smjele raspisivati natječaje za upražnjena radna mjesta, a nisu znale ni kolika će biti tjedna zaduženja učitelja, niti koliki će biti maksimalno dozvoljeni broj učenika u razrednom odjeljenju, što su osnovni preduvjeti za organiziranje nastave. Naredba o organizaciji rada u osnovnim školama u 1992/93. školskoj godini stigla je doslovno u pet prije dvanaest, a otvoreno je pitanje da li je uopće i primjenjivati jer do dana pisanja ovog teksta još uvijek službeno nije stupila na snagu. Osim toga ni ona nije regulirala jedno od najtežih pitanja – uključivanje ili neuključivanje izbjeglica u nastavu.

Dugo Selo, dakako, nije moglo biti isključeno iz cjelokupnog problema. Najbolja potvrda tome su bile gužve u školama, zatim preko dvije stotine zahtjeva za nabavku besplatnih udžbenika i na koncu broj izbjeglica osnovnoškolskog uzrasta koji je na našem području u vrijeme upisa brojio preko 350. Uz sve to od početka ove školske godine na dugoselskom području stupila je na snagu Odluka o novoj mreži škola čime su nastale manje poteškoće s prijevozom učenika.

Izgleda, međutim, da će većina problema na našem području biti riješena. Iako za to nisu imale odobrenje dugoselske škole su od

prvog dana školske godine u nastavu uključile i sve izbjeglice. To je dovelo do toga da su pojedina odjeljena brojila i po 45 učenika. Međutim, iz neslužbenih informacija dobivenih u Republičkom fondu za osnovno školstvo i Gradskom sekretarijatu za prosvjetu, kulturu i znanost saznali smo da će u svim slučajevima gdje broj učenika u odjeljenju prelazi 40 doći do podjele takvih, odnosno do formiranja novih odjeljenja, a ovo, barem za naša područja, znači da će ipak svi moći u školu.

Sa udžbenicima stvari stoje nešto lošije. Iz škole »Dugo Selo« saznajemo da je samo 17 socijalno najugroženijih učenika besplatno dobilo nove knjige. Ostalima se nastoji pomoći akcijom sakupljanja starih udžbenika koja je već pokrenuta u sve tri škole. Što se pak tiče nabavke pribora i ove je godine dobru volju pokazao već tradicionalni sponzor dugoselskog školstva gospodin IVAN ŠARIĆ, direktor poduzeća »VAL« koji je obećao da će darovati školski pribor djeci u ratu poginulih roditelja, ugroženijoj kategoriji prognanika i djeci korisnika socijalne pomoći.

Potrebe za panikom, dakle, više nema, a nije je trebalo ni biti da su republički organi nadležni za školstvo malo ranije krenuli u organizaciju nove školske godine.

Ne nad Haleuš-Mali

Dogodine: 6 km nogostupa

Najmanje desetljeće unazad se u Dugom Selu isticala potreba izgradnje nogostupa uz sjevernu stranu glavne prometnice u središnjoj zoni Dugog Sela. Nakon puno priče to se konačno ostvaruje ovih dana. Prvi dio nogostupa od crkve do »Dukoma«, u dužini od 200 metara je završen. U toku je izgradnja drugog dijela, zapravo nastavka do zdanja knjižnice, ljekarne i SDK. Dužina tog drugog dijela je 400 metara. Sav taj posao vodi dugoselski Fond za stambeno i komunalno gospodarstvo, koji će u dogovoru sa Zagrebom samostalno poslovat do kraja ove godine. Izvođač ovih radova je Komunalno poduzeće Vrbovec.

Izgradnjom tog nogostupa bit će olakšano kretanje pješacima uzduž veoma prometne središnje ulice i ostvarena sigurnost učenika pri dolasku na nastavu, jer će preko ceste prelaziti jedino uz semafor. Nogostup će po svemu sudeći biti završen do sredine listopada. Radove usporava uređivanje vodovodnih i kanalizacijskih priključaka kuća uz koje prolazi nogostup.

No svi ne dočekaše novi nogostup s jednakim zadovoljstvom. Nezadovoljstvo za sada iskazaše vlasnici pojedinih dućana. Oni traže da se umjesto normalnih rubnjaka postave kontinuirano kosi, kako

bi se na nogostupu mogla parkirati vozila, pa i kamioni. Kada bi se to dopustilo, a tražene su već i intervencije Hrvatskih cesta, tada se pješaci mogu oprostiti od nogostupa. Umjesto da koračaju nogostupom djeca bi trebala s njega silaziti na kolnik. Zbog toga treba prometnim znakovima zabraniti parkiranja na nogostupu, a nesavjesne vozače strogo kažnjavati. Dućani i poduzeća koja će tu biti locirana trebaju se sama pobrinuti za svoj parkirališni prostor. Ne učine li to valja im zabraniti rad.

U dugoselskom Fondu stambenog i komunalnog gospodarstva rade se ozbilj-

ne pripreme za izgradnju još jednog, znatno dužeg nogostupa: između dva okretišta ZET-ova autobusa, od Dugog Sela do Gračeca, u ukupnoj dužini od 6 kilometara.

Da bi za to Grad Zagreb odobrio novac slijedeće godine, valja vrlo brzo pripremiti projekt te izgradnje. Novi će nogostup sigurno povećati sigurnost pješaka i olakšati im kretanje uzduž te prometnice.

Razmišlja se da bi se njime smanjio i obim inače skupog prijevoza djece u školu, jer će novim nogostupom dio djece moći pješice dolaziti u školu u Božjakovini.

Dugoselci poginuli u obrani domovine

ŽELJKO FILIPOVIĆ, rod. 1960. g., poginuo 26/27. 7. 1991., neoženjen, iz Lukarišća
DRAŽEN GRANOŠA, rod. 1966. g., poginuo 15. 9. 1991. g., iz Lupoglava, oženjen, otac dvoje djece
BOZIDAR HUZANIĆ, rod. 1967. g., poginuo 11. 11. 1991. g., iz Puhova, neoženjen
ANTE SALAPIĆ, rod. 1970. g., poginuo 31. 12. 1991. g., iz Kopčevca, neoženjen
VLATKO MARGETIĆ, rod. 1963. g., poginuo 12. 1. 1992. g., iz Brckovljana, neoženjen
FILIP MARUŠIĆ, rod. 1963. g., poginuo 12. 1. 1992. g., iz Nart Jalševca, oženjen, otac jednog djeteta

IVAN HORVATIĆ, rod. 1958. g., poginuo 12. 1. 1992. g., iz Lupoglava, oženjen, otac dvoje djece
IVAN BEŠENIĆ, rod. 1956. g., poginuo 17. 4. 1992. g., iz Dugog Sela, oženjen, otac jednog djeteta

ANTO KOLOVRAT, rod. 1956. g., poginuo 22. 4. 1992. g., iz Dugog Sela, oženjen, otac dvoje djece
SINIŠA HODŽIĆ, rod. 1970. g., poginuo 28. 4. 1992. g., iz Brckovljana, neoženjen

Dugoselski kraj će trajno nositi spomen na njih i na ničim mjerljivu žrtvu koju su dali braneci domovinu!

Ranjeni u domovinskom ratu

Aktivno sudjelujući u obrani domovine ranjeni su do sada slijedeći Dugoselci: **Mario Babić** iz Dugog Sela, **Jean Brekalo** iz Gornje Grede, **Željko Dropeha** iz Puhova, **Jure Kezić** iz Oborova, **Ivica Marić** iz Gornje Grede, **Zoran Purić** iz Lupoglava, **Miroslav Tesla** iz Kozinčaka, **Predrag Matijaš** iz Dugog Sela, **Neven Matijaš**, iz Dugog Sela, **Jasmin Solaković** iz Dugog Sela, **Ivan Boršić** iz Dugog Sela,

Branko Grgošić iz Lupoglava, **Nenad Kampać** iz Lukarišća, **Josip Perić** iz Dugog Sela, **Josip Turčin** iz Prozorja, **Slavko Janeković** iz Lupoglava, **Marijan Lisak** iz Nart Struge, **Boris Habeković** iz Nart Jalševca, **Millvoj Poturiček** iz Andrilovca, **Martin Martić** iz Velike Ostrne, **Veselko Antunović** iz Okunščaka i **Zvonko Bokun** iz Lukarišća, što znači da su evidentirana 22 ranjena Dugoselca u domovinskom ratu.

Novaci žure u HV

Prigodnom svečanošću 15. kolovoza 1992. g. obilježeno je prvo novačenje u Hrvatskoj vojsci. To prvo novačenje u Hrvatskoj vojsci zbilo se u Dugom Selu. Tada je unovačeno 126 mladića, starih od 18 do 21 godinu, kojima su uručene vojne iskaznice HV. S obzirom na to da se radilo o prvom takvom novačenju u Hrvatskoj bili su nazočni i visoki dužnosnici Ministarstva obrane RH i djelatnici gradskog Područnog ureda Dugo Selo. Samom novačenju prethodio je temeljiti liječnički pregled svih novaka, kojega je obavio dr. Ivan Horvatić s posebnom liječničkom ekipom. Polovina tih novaka danas već obavlja svoju desetmesečnu vojačku obvezu, bilo u Jastrebarskom ili Koprivnici. Naredna grupa odlazi 18. listopada u Koprivnicu.

Vojaci najprije prolaze dvomjesečnu osnovnu obuku, zatim, najčešće u Delnicama dva mjeseca stažiraju, te potom obavljaju određene zadatke u HV. Nitko od njih se ne upućuje na bojišta. Izuzetak su oni koji to nakon osposobljavanja sami

zatraže. Ti naši vojnici vikendom često dolaze kući. Iz njihovih priča saznajemo da su podvrgnuti ozbiljnoj i na trenutke veoma napornoj obuci, da nadređeni imaju korektan, ali i zahtjevan odnos prema njima. Tek po završetku osnovne obuke novaci bivaju raspoređivani po specijalnostima. Opći je dojam vojak da se radi o kvalitetnom sustavu vojačkog osposobljavanja. U nadležnoj dugoselskoj službi za novačenje saznajemo da još nisu zabilježili slučaj da neko pokušava izvrđanjem ne obaviti svoju vojačku obvezu. Trenutno je problem da više novaka želi biti upućeno na služenje nego li je to sada moguće. S takvim zahtjevima dolaze i njihovi roditelji. Neosporno iskustvo je da među tim novcima Hrvatska vojska uživa veliki ugled. Ima i pojedinaca koji su na sve moguće načine izvrđali odlazak u JNA, no sada su se među prvima dobrovoljno javili u HV. Bilježimo također da je tridesetak Dugoselaca bilo upućeno na dosluženje u HV, jer u JNA nisu odslužili punih 8 mjeseci.

MATICA HRVATSKA

ogranak Dugo Selo
 poziva na predavanje:

KNJIGA KAO KATEGORIJA SLOBODE

Govori: prof. Ivan PANDŽIĆ, predsjednik Ogranka.
 Predavanje se održava na poticaj Hrvatskog sabora kulture u sklopu akcije MJESEC KNJIGE HRVATSKE '92. u dvorani na katu zdanja Narodnog sveučilišta Dugo Selo, 29. rujna 1992. u 19 sati.
DODITE!

Piše: prof. Ivan Pandžić

Intelektualac?!

Kako posebice u posljednje vrijeme pojam intelektualac zbuňuje općinstvo, obična građanina navlastito, dopustite kraću besjedu o tome, to više što autoru ovoga teksta susjeda počesto nabacuje: »Susjed, vi furt nekađ delate; čitate, pišete, sveća vam gori po celu noć a niste intelektualac. Ja delam u vrtu, štrikam, niš ne čitam pak sam intelektualak!«

U mom podsmijehu bilo je ponešto i stida. Žena koja živi u Zagrebu, ne zna što je intelektualac. K tome, kao nikada dosad javlja se kompleks Zagreba: živjeti u Zagrebu a ne biti intelektualac. Valja stoga svoje frustracije zataškati bilo čime. Dakle, tko je i što je intelektualac?!

Riječ je latinskog podrijetla a izvodi se iz riječi intellectus, što će reći um i označuje najvišu ljudsku spoznajnu moć. Iz istog su korijena izvedene i riječi: intelekt, intelektualan, inteligibilan, inteligencija, intelektualizam, a s njima u svezu dovode se i ovi pojmovi: intuicija, intuitivan itd.

Intelektualac bi dakle bio čovjek osobite sposobnosti da obuhvatno, cjelovito preko pojedinačnog dolazi do općeg, koji, kako bi rekao Hegel: integralno misli Apsolut.

Inteligencija bi bila sposobnost brze prilagodbe novim prilikama svake vrste. Kao opća intelektualna sposobnost znatno određuje čovjekov uspjeh u životu i njegovom mjesto u društvu. Ona je »predvorje« intuicije. Intuicija je »neposredno sagledavanje« najsofženijih problema. Prema filozofu Spinozi, intuicija je najviši stupanj ljudske spoznaje, jer ide od Božjih atributa do biti konkretnih stvari. Obično se drži da je intuicija »osnovna spoznajna moć ili izvor spoznaje« jer preko nje možemo spoznati i one slojeve zbilje koje ne dosežemo osjetilima niti razumom.

U svojoj poznatoj knjizi *Svi smo odgovorni?*, akademik Petar ŠEGEDIN posebice se bavi intelektualcima i njihovom ulogom, navlastito osjećajem odgovornosti i pripadnosti u malih naroda. Prema Šegedinu intelektualac je onaj tko transponira praksu u algebru življenja, dakle čovjek koji svoja umna iskustva uspijeva pretočiti u konkretan život. Pitom je temelj svega: svijest o vrijednostima. Bez osjećaja za pravdu, kaže Šegedin, nema intelektualca. To će 25 godina poslije ponoviti i engleski teoretik John Rawls u svojoj »Teoriji pravde«. A pravednost je, kako svjedoci i marksistički filozofski rječnik »najviše stožerna krepost«. Tko se odrekne tih temeljnih vrijednosti, prestaje biti čovjekom a kamoli intelektualcem.

Neka nam ovdje bude dopušteno spomenuti i francuskog mislioca patra A. D. Sertillangesa koji u knjizi *Intelektualac* piše: »Istina je uz onoga tko je ljub i tko joj se ne opire, ali te ljubavi nema bez kreposti... Istina niče na istom tlu kao i dobrot«. Istina i dobrot stoga su identične.

Pogledamo li sada zloglasni Memorandum SANU (Srpska akademija nauka i umjetnosti), koji je svojim podvalama i neistinama donio toliko zla ovom prokletom balkanskom prostoru, vidjet ćemo da je on zasnovan na oporijeku svemu što je istinito, pravedno i razumno, a potpuno odsuče kreposti da se i ne spominje. Ti tzv. intelektualci odrekli su se intelekta, pogazili pravdu i prihvatili temeljna načela džungle: pravo jačega. Tako su barem oni mislili da su jači. Ali, i ogromna masa oružja traži visok stupanj racionalnosti. Oružje samo ne govori, još manje uspješno »dejsuje«.

Hrvatski politički i vojni um pošao je od povijesnih istina, od ljudskih prava i sloboda, te je, ufajmo se, nađomak istine i pravde, dobrote i kreposti. Živimo u takvoj sredini, takvome društvu, koje nam je dano kao knjiga na čitanje, što ne veli Sertillanges, pa makar kako ta knjiga bila otrcana. Odista, živjeti u

društvu i susjedstvu s ljudima koji su se odrekli uma da bi mogli činiti što stravičnije zločine, zaista nije lako. I mnim da nema veće povijesne i zemljopisne nesreće nego biti susjed s ljudima koji žive za zločin i na način zločina. Hrvatska se tome mora oduprijeti svojom povijesnom istinom ali i vojnom silom. Njezini intelektualci, kao sol zemlje, u tome moraju biti lučonoše e da bi ostali na razini svojih predaka.

Nakon ovih osnovnih postavki, jedan upit i jedna upitnost:

IMA LI DUGO SELO INTELEKTUALACA?
 Kada sam svojedobno preko »Dugoselske kronike« pozvao inteligenciju toga kraja na dogovor o budućoj djelatnosti, budući da su vrata povijesnosti bila odškrinuta, neki su, sudjelujući u radu, više puta ponovili: »Ja, kao intelektualac!« Određena nelagoda pritom strujala mi tijelom.

Nekoć se držao intelektualcem čovjek, ili osoba, sa završenom velikom maturom. Poslije se razina mijenjala. Kao intelektualci slovlili su ljudi koji su indeks okrunili diplomom. Danas se težišta bitno mijenjaju. Intelektualac je osoba koja se bavi umnim radom, bez obzira na listine i papire. Tako, uzimimo kao primjer Miroslava Krležu (1893-1981) koji nije imao, ni svjedodžbu, ni diplomu, a ipak je bio intelektualac. Maksim Gorki njegov je sudrug; i toliki drugi. Koliko li je intelektualaca što nikada nisu vidjeli školu iznutra. »A doktorski diplom u džepu beda-ka«, uskliknuo je već i Matoš.

Dakle, intelektualac u širem smislu, u općoj upotrebnoj vrijednosti riječi, bila bi ipak osoba s diplomom; u užem smislu, intelektualci bi bili ljudi koji sudjeluju u duhovnim zbivanjima i kretanjima svojega naroda te se tako pridružuju svjetskoj misaonoj matici. U strogom smislu intelektualci bi bili ljudi koji su svojim duhovnim utjecajem izvršili povijesni obrat i pridonijeli općem dobru čovječanstva: Isus Krist, Gaj Julije Cezar, Sokret, Buddha, Platon, Toma Akvinski, R. Bošković, N. Kopernik, R. Descartes, F. M. Dostojevski, S. S. Kranjčević, M. Heidegger i tolike tisuće.

Ne budimo dakle nieskromni: po diplomu, Dugo Selo ima relativno dosta intelektualaca; u užu krug ušli bi tek probrani. Intelektualci u strogom smislu, nakon Heideggera i Jaspersa, oskudijeva čak i Europa. Ako je naš glavni grad, a s njima i naša domovina Hrvatska »carstvo sredine«, onda možemo biti sasvim zadovoljni. Mi smo ionako srednja Europa. Uspijemo li dugoselski kraj vratiti slavi i sjaju biskupa Kažotića, koji je prvi Hrvat doktor filozofije i teologije s netom otvorene Sorbonne (XIII. st.), potom ugledu Zrinških i Draškovića, ispunit ćemo svoju domovinsku dužnost. Ugasi li se »Dugoselska kronika«, inteligencija ovoga kraja mora pronaći druge oblike svoje nazočnosti i pokazati spremnost da duhovno i povijesno sudjeluje u prijelomnim danima svojega puka.

AKO JESU INTELEKTUALCI ĆE NAĆI NAČINA DA UKAŽU NA SVOJE PRISUĆE.
 Stoga sintagma: dugoselska inteligencija najbolje iskazuje naše mjesto u duhovnom obzoru hrvatskoga kulturnog i povijesnog uma. Dalekovoda i nema bez popratnog stupovlja. Stoga, daleko od kompleksa! Bude-mo li i zrno u domovinskom kruhu slobode, kako reče Cesaric, već je mnogo. A kraj u kojem su redovnici posijali sjeme duhovnog i svjetovnog svjetla, šireći vjeru i pismenost, ne može ostati u tami. Bolje je stoga upaliti i najmanje svjetlo nego proklinjati tamu, kako nam poručuje istocnjačka mudrost.

Sloboda je istovjetna s Kulturom. Što smo kulturniji, to smo slobodniji. A Sloboda je bitna struktura ljudskog opstanka. Pristupimo! Svi smo pozvani.

Dječji vrtić »DUGO SELO«, Perivoj I. B. Mažuranić 2, Dugo Selo, poziva roditelje na

UPIS djece u »malu školu«

Pozivaju se roditelji djece koja će šk. god. 1993/94. krenuti u osnovnu školu, radi evidentiranja za polazak u »malu školu« za radnu godinu 1992/93.

Prijave se vrše svakodnevno u tajništvu dječjeg vrtića »Dugo Selo« u vremenu od 7.00 – 15.00 do 20. listopada 1992. godine.
 Uprava vrtića

Anketa među Dugoselcima nije bi po. Zagreb već jetila, niti o ju promjer govori vod »pijačom« Selo ili do skom u Za če Dugo s posljedice bolje funk nog i prom povećano no ulaganj Grad najm javne, drža či, ustanov ska uprav sastavnim i obuhvatn činska upr na daleko kalno pov službama Izvršnog v da. Uključi ve traži do su još uvijek nije je da normalnog selskom P sve službe, građanin svojim zaš ste oni bil voljiti kao Saznajer prema re sadašnjeg go Selo. Ni jim unutar i izgledom, rebama gr standardir Na čelu nog ureda greba je l Marijan Š s jednik S ordinator koder u st sti je Edm Raz A O asf jedno Četr područj; jedinica, područj; djelovar ce razg nom, nj Što je tijekom Poslo ove goc drugačij je bavili tivnosti Veliki br ma Hrv moć za jedno s nike. Ka lo mi sr U surad nog i k mih grac su slijec ožujka), Zrinjske građani rebnog građana zu 200 I asfaltir novnici i koje su uredila k rane po prema p Od ko lježi i mreže u ranije bil kumenta su samc Obrac skim pe U pari de stvar nastojali da smo i

KAKO NAM JE U ZAGREBU?

Anketa koju bismo proveli među Dugoselcima najvjerojatnije bi pokazala da ulaskom u Zagreb većina njih nije ni primjetila, niti osjetila neku značajniju promjenu. Zamrli su već i razgovori vođeni na ulicama i za »pijačom« o tome »kaj bu Dugo Selo ili dobilo ili izgubilo ulaskom u Zagreb«. Nadajmo se da će Dugo Selo osjetiti pozitivne posljedice ulaska u Grad kroz bolje funkcioniranje komunalnog i prometnog sustava te kroz povećano zanimanje za poslovno ulaganje. Posljedice ulaska u Grad najneposrednije su osjetile javne, državne službe (škole, vrtići, ustanove kulture, bivša općinska uprava), koje sada postaju sastavnim dijelom jednog većeg i obuhvatnijeg sustava. Bivša općinska uprava se sada raspršila na daleko više segmenata vertikalno povezanih sa pojedinim službama i upravnim tijelima Izvršnog vijeća Skupštine Grada.

Uključivanje u te nove sustave traži doduše prilagodbe, koje su još uvijek u tijeku, no najbitnije je da je održan kontinuitet normalnog rada. U novom dugoselskom Područnom uredu rade sve službe, kao i do sada, tako da građanin koji se pojavljuje sa svojim zahtjevima bilo koje vrste oni bili, sve njih može zadovoljiti kao i prije.

Saznajemo također da se prema rekonstrukcija zgrade sadašnjeg područnog ureda Dugo Selo. Nakon toga će ona svojim unutarnjim razmještajem, a i izgledom, biti primjerenija potrebama građana i suvremenim standardima.

Na čelu dugoselskog Područnog ureda Skupštine grada Zagreba je kao njegov v.d. tajnik **Marijan Šola**, donedavni Predsjednik Skupštine općine. Koordinator mjesnih zajednica, također u statusu vršitelja dužnosti je **Edmond Miletić**, donedav-

Na ulazu u dugoselski Područni ured zastave Hrvatske i grada Zagreba

ni tajnik Skupštine. Spomenimo također da je **Zvonimir Teklić**, donedavni predsjednik općinskog Izvršnog vijeća sada doskretar u Gradskom sekretarijatu za poljodjelstvo.

Novo ruho stare škole

Za novo lice dugoselske škole potrošeno oko 270 tisuća DEM

Učenike dugoselske osnovne škole prvog dana nastave dočekala je novoobnovljena i uređena školska zgrada. Zadovoljni su i učenici i nastavnici. Nestao je turbidni izgled mrljivih i vlažnih zidova, istruljenih prozora, učionice koje prokišnjavaju, tako da neke nisu bile ni za korištenje.

Sve u svemu u obnovu škole utrošen je ne mali iznos u visini od oko 270 tisuća DEM. Nastavnici s najdužim stažom u toj školi tvrde da kroz sve prolekle godine nije učinjeno toliko niti uloženo toliko koliko u samo posljednju godinu dana.

A evo i popisa učinjenog: na ravan krov, koji je na nebrojeno mjesta prokišnjavao, postavljena je metalna konstrukcija, a na nju aluminijski pokrovni lim, riješeno je pitanje odvodnje, zamijenjeni istruli prozori, pokrećeni su prostori, polakiran parket u sportskoj dvorani, obnovljene su učeničke stolice. Za krovni pokrov i žljebove, koji su sada spojeni i na odvodnju, potrošeno je 1.640 četvornih metara lima. Izgrađeno je 460 metara odvodnje, čime je riješen problem otpadnih voda koje su se do sada zadržavale na površini odmah iza školske zgrade. Za odvodnju iz kuhinje, koja je nanovo rađena, ugrađen je i separator, koji taloži masnoće. Zamijenjeno je 17 istrulih prozora.

Ostali su prebojani i zaštićeni. Na stotinjak stolica zamijenjeni su oštećeni drveni dijelovi. Od učila nabavljeno je: dva mikroskopa, 3 grafoskopa te pomagala za tehničku kulturu i za vježbe iz elektronike. Na igralištu postavljene su nove košarkaške ploče.

Ravnatelj škole, **Stipe Čeko**, više je negoli zadovoljan ostvarenim. »Želim posebno naglasiti pomoć i podršku gospode Mire Zorić, koja je bila sekretar općinskog Sekretarijata zaduženog za školstvo, i zajedno s njom gospodina Zvonira Teklića, predsjednika općinskog Izvršnog vijeća, bez čijeg velikog zalaganja ne bismo mi ni uspjeli pribaviti toliki novac za naše uistinu velike potrebe. Zahvaljujući njihovom zalaganju, a uz njih i podršku općinskog Izvršnog vijeća, mi smo uspjeli namati toliki novac za naše potrebe. Tako da smo uspjeli riješiti glavne probleme. Još imamo potreba no one sada mogu malo i pričekati. Svaki dinar smo nastojali maksimalno racionalno, što je u našim uvjetima značilo maksimalno brzo potrošiti i učiniti što se najviše može. A problema sa izvođačima, posebno na krovu bilo je uistinu mnogo. Veliku pomoć, kao projektant i nadzorni organ nad radovima, daleko izvan okvira poslova na kojima je bila zadužena, pružila nam je gospođa **Lidija Grebenar**, koja je i sama bila učenica te škole i čija djeca je također danas polaze. Oko radova i cijena ona se skrblila kao da gradi vlastiti dom. I meni je osobno drago da sam sudjelovao u svemu tome, jer su ljudi uključeni u to iskazali veliku količinu entuzijazma i samoprijegora. I osobno mi je drago da smo u godinu dana uspjeli obnoviti školu i otkloniti dojam njene zapuštenosti i propadanja.

Mi bismo samo dodali: veliku zalugu u svemu tome i ravnatelj škole **Stipe Čeko**, živici proteklih godinu dana gotovo posvema za tu našu dugoselsku školu.

Skuplje komunalije

Cijene komunalnih usluga »Dukoma« porasle su otprilike za 30 posto, i to od 1. rujna 1992. g. Odobrenje povećanja cijena po prvi puta je sada dala Izvršno vijeće Skupštine Grada. Sada su sve cijene, osim vode koja je nešto skuplja, u Dugom Selu izjednačene s onima u Zagrebu. Izvjesno je da će to također biti izmijenjeno kada i vodovodnom mrežom dugoselskog područja bude upravljao Zagrebački vodovod. Neformalno saznajemo da je Izvršno vijeće Grada podosta »srezalo« naš »Dukom« u njihovim zahtjevima za povećanjem cijena.

Razgovor sa Zvonkom Talanom, tajnikom MZ Dugo Selo

Akcije kaskaju za potrebama

O asfaltiranim ulicama, dugoselskom parku, zabludi o jednom spomeniku, predstojećim akcijama.

Četvrtinu stanovništva dugoselskog područja okuplja dugoselska mjesna zajednica. Ostale 32 MZ pokrivaju ostalo područje. Zanimajući se za aktivnosti i djelovanje dugoselske mjesne zajednice razgovarali smo sa **Zvonkom Talanom**, njenim profesionalnim tajnikom.

Što je MZ Dugo Selo radila do sada, tijekom ove godine?

Poslovi kojima smo se bavili početkom ove godine, negdje do trećeg mjeseca, drugačiji su od onih kojima smo se poslije bavili. Početkom godine to su bile aktivnosti vezane uz rad Civilne zaštite. Veliki broj naših ljudi bio je u postrojba Hrvatske vojske, prikupljali smo pomoć za naš bataljun, zbrinjavali smo zajedno s drugim organizacijama prognanike. Kako se stanje pomalo normaliziralo mi smo prionuli komunalnim akcijama. U suradnji s općinskim Fondom stambenog i komunalnog gospodarstva te samih građana i njihovog novca asfaltirane su slijedeće ulice: Oborovska (prije 29. ožujka), Ferencakova, Savska, Katarine Zrinjske i Stjepana Radića. Fond, MZ i građani sudjelovali su sa trećinom potrebnog novca. Kako u kojoj ulici udjel građana bio je u protuvrijednosti od blizu 200 DEM. Goričku ulicu smo također asfaltirali. No tu su cijeli iznos platili stanovnici te ulice sami. U svim tim ulicama koje su asfaltirane MZ je o svom trošku uredila bankne. A ulice koje nisu asfaltirane poravnane su mehanizacijom, a prema potrebi i pošljunčane.

Od komunalnih radova možemo zabilježiti i 150 metara nove kanalizacione mreže u ulici Tina Ujevića. Za to je već ranije bila napravljena i pripremljena dokumentacija. Pola potrebnog iznosa dali su samo građani te ulice.

Obrađovali ste i šetače dugoselskim parkom?

U park kojega treba urediti da on bude stvarno ukras i na ponos Dugog Sela nastojali smo i mi dati svoj doprinos tako da smo postavili nove klupe. Točan broj:

Zvonko Talan

33 komada. Jednu smo postavili i kod dugoselske osnovne škole. Za čišćenje i održavanje parka zadužen je dugoselski Fond za stambeno i komunalno gospodarstvo. Tako lijepi park u središtu svog mjesta nema ni Zelina, ni Gorica, ni Vrbovec, ni Ivanić, pa zbog toga moramo svi zajedno skrbiti o njemu.

Kad je već riječ o parku što s njegovim središnjim dijelom, određenje: sa spomenikom?

Skidanjem tabli na kojima je pisalo da se radi o spomeniku 21. srpskoj i 42. makedonskoj brigadi kao oslobodiocima Dugog Sela ništa nije riješeno, osim što je sam spomenik nagrđen. Da je to spomenik antifašističke borbe dugoselskog kraja ili Narodno oslobodilačkoj borbi Dugog Sela ili Hrvatske bilo bi razumljivo i normalno da taj spomenik ostane nedirnut na mjestu na kojemu se i nalazi. Taj spomenik je to obilježavao 1950. kada je bio i postavljen. No 1955. on postaje kosturnicom boraca tih divizija, a prije 20 godina postavljeni su natpisi da je to spomenik tim divizijama i još k tome da su one oslobodile Dugog Sela. Povijesna istina o svemu tome je bjelodana:

Prizor iz dugoselskog parka

Pametni i poštteni Dugoselci oduvijek su znali da je isticanje tih brigada kao osloboditelja Dugog Sela najobičnija povijesna laž. Sve to skupa znači da je to bio spomenik jednoj velikoj zabludi, da je on posebno zadnjih 20 godina veličao zločinaštvo nad hrvatskim narodom i da zbiljski nije davao počast ni dugoselskim ni hrvatskim antifašistima. Oni su taj i takav spomenik morali i mogli doživljavati samo kao svoj uvred. Uvreda za njih bila bi i puko prekrštavanje spomenika promjenom natpisa na njemu. To bi bilo kao da se đamija preko noći nasilno pretvara u katoličku crkvu. No vjerojatno još ovaj mjesec bit će i Skupština naše mjesne zajednice. Već mi je i najavljeno da će biti pokrenuto i to pitanje. Kako odlučiti Skupština i njen Savjet tako će biti i učinjeno.

Koje akcije u Dugom Selu smatrate trenutno prioritarnima?

Tih prioriteta moglo bi biti i više. No ističem dva: kolektor i odvodnja oko Dugog Sela i asfalt u ulici Bože Huzanića. Tu nas zločinačka aktivnost 21. srpske nad hrvatskim narodom je znana, kako u Dugom Selu tako u Zagrebu i Jasenovcu.

pričaju i sami Dugoselci koji tamo stanuju i kojima to sve jako smeta, a i naše inspekcije. Asfalt u ulici Ante Starčevića već je niz godina na dnevnom redu. Ta inače lijepa dugoselska ulica time bi postala još i ljepša. No problem su uvijek samo novci. Nakon ulaska u Zagreb očekujemo u našim akcijama i znatnu pomoć Zagreba. Tu postoje i unaprijed utvrđena pravila. Akcije se provode prema listama prioriteta. Za svaku od njih potrebna je projektna dokumentacija. Da bi se akcija ostvarila građani moraju u njoj sudjelovati minimalno za 30 posto potrebnog iznosa. Ono što vrijedi za Dugo Selo to vrijedi i za sve ostala zagrebačka područja. U područnom uredu u Dugom Selu je također koordinator mjesnih zajednica posredstvom kojega mi ostvarujemo sve kontakte sa Zagrebom.

Na pitanje o predstojećim akcijama rekao bih još da u okviru MZ predstoji i preustrojstvo Civilne zaštite. Založiti ću se i osobno za uključivanje novih ljudi, koji će predanije raditi. Novi zadaci te organizacije traže i nove pristupe djelovanju.

Dugo Selo je zadnje dvije godine ipak izmijenilo svoj izgled. Što Vi sudite o tome?

Da, nova nekomunistička vlast stvarno je očitovala više smisla i više skrbi za

izgled i uređenje Dugog Sela. Vjerujem da to raduje i naše građane. Da nam Dugo Selo, makar malo po malo, dobije jedan lijep, ugodan i prepoznatljiv izgled. Kamo sreće da tim tempom i dalje nastavimo uređivati naše Dugo Selo.

U novije vrijeme bilo je primjedaba na račun funkcioniranja javne rasvjete?

Upoznat sam s time i poduzete su mjere da se stanje popravi. Valja znati da se javna rasvjeta financira novcem prikupljenim za komunalnu naknadu. Postigli smo upravo sporazum da se održavanje mreže javne rasvjete plaća putem cijene kilovata struje za tu rasvjetu. U sklopu tog dogovora već ovih dana će ekipa »Elektre« obići Dugo Selo i evidentirati sve potrebne popravke te potom prionuti i njihovom otklanjanju.

Što biste na kraju poručili našim građanima, žiteljima dugoselske MZ?

Moja glavna poruka građanima je zapravo poziv da uredno i redovito plaćaju komunalnu naknadu. Drugih sredstava za javnu rasvjetu, za čišćenje i održavanje ulica mi nemamo. Nekada se novac za to mogao prelići i iz samodoprinos. Sada njega više nema. Zato pozivam sve na građansku disciplinu i odgovornost u tom smislu.

Tvornica posuda Gorica

U OČEKIVANJU STRANOG ULAGANJA

Strani ulagač čeka zeleno svjetlo da bi uložio značajan kapital u modernizaciju »Gorice«

Društveno poduzeće »Gorica« i njezinih 920 zaposlenih još su uvijek u očekivanju odobrenja da bi mogli provesti zacrtani model privatizacije poduzeća s dokapitalizacijom. Prijedlog je unatrag nekoliko mjeseci upućen Agenciji za pretvorbu vlasništva, rok za rješavanje već je istekao, a razlozi kašnjenja su nagomilani zahtjevi brojnih poduzeća, izbori i promjene u političkoj vlasti, te sporost u rješavanju radi još uvijek prisutnih birokratskih stega.

Prijedlogu je prethodilo potpisivanje ugovora sa stranim ulagačem, koji je procijenivši mogućnosti za razvoj ovog poduzeća potvrdio svoju nakanu da u nj uložiti 9 milijuna DEM, što je čak i više od sadašnje procijenjene vrijednosti poduzeća. Po odobrenju uslijedit će dokapitalizacija – ulaganje u nove strojeve i moderniju opremu, tehnologiju, tj. racionalnu proizvodnju sa minimalnim troškovima i najnižom mogućom cijenom koštanja proizvoda. U tom smislu načinjen je program, koji također čeka priznanje od Agencije, i koji će potom doživjeti detaljnu razradu, odnosno preciziranje oblika ula-

ganja. Ovaj model privatizacije sa dokapitalizacijom ne pretpostavlja kupnju tvornice. Ulagatelj po odobrenju i izvršenom ulaganju postaje vlasnik dijela dionica, koje će u skladu sa zakonskim propisima biti ponudene na prodaju, prvenstveno radnicima (pod povoljnim uvjetima, na otplatu i s popustom zavisno od godina staža), a potom ostalim zainteresiranim. Zaposleni su svojevremeno anketom izrazili svoj interes za kupnju oko 9% dionica. Vjeruje se da bi sada taj interes bio manji, ali van poduzeća postoji interes za kupnju dionica kod onih koji su procijenili mogućnosti razvoja ovog poduzeća u novim uvjetima.

Većinom za izvoz

U međuvremenu, uspostavljen je poslovni odnos s budućim ulagačem koji financira uvoz re-promaterijala, posebno lima pod povoljnijim uvjetima. Sva nastojanja usmjerena su na stabilan nastup na inozemnom tržištu, na kojemu su se proizvodi plasirali i ranije (Engleska, Njemačka, Austrija), te na njegovo proširenje i u Francusku. Preko 70% ukupne proizvodnje sada se plasira na inozemnom tržištu, a

ostatak na domaćem s kojeg pristižu zahtjevi, ali se zbog izrazite financijske nediscipline posude isporučuje samo u slučaju osiguranih instrumenata plaćanja.

Pod takvim uvjetima plasman na domaćem tržištu je sužen, tako da veliki broj narudžbi ostaje nezadovoljen. Zahtjevi domaćih kupaca za proizvodima ovog poduzeća proizlaze iz potrebe za sezonskim asortimanom, ali i iz činjenice da se proizvodi stranih proizvođača (slovenskog »EMA«) sada nude po znatno višim cijenama, a ostali proizvođači za sada nisu prisutni na hrvatskom tržištu. Međutim, »Gorica« kao jedini proizvođač posuda u Hrvatskoj ne namjerava graditi svoju perspektivu isključivo na poziciji monopoliste, već na ostvarenju programa koji će omogućiti konkurentnost radi smanjenja troškova proizvodnje.

Za razliku od prošle godine koncem koje je bila zaposlena tek trećina proizvodnih kapaciteta, sada se radi s dvije trećine kapaciteta, a od 920 zaposlenih, stotinjak njih još je na čekanju.

Nada Kozić

Ponudeni i novi proizvodi

Na ovojesenskoj velesajamskoj priredbi »Gorica« se predstavila novim proizvodima, koji su privukli pozornost kupaca. Najveći interes pobudio je sasvim novi proizvod – plinski roštilj – čije prednosti su neposredno prezentirane posjetiocima sajma, koji su imali priliku degustirati na taj način pripremljeno meso. Sudeći po interesu posjetilaca novi će proizvod naći široki krug korisnika jer je idealan za pripremanje hrane brzim postupkom na zdrav način, uz minimalnu potrošnju energije (plina), primjeren posebice za zatvorene prostore, ali i u prirodi, te je lakog održavanja. Od odgovornih u »Gorici« saznajemo da će za najviše 2 mjeseca biti u mogućnosti isporučiti proizvod tržištu, a cijena će, kako obećavaju biti prihvatljiva.

Posude za nošenje hrane, novog suvremenog izgleda, funkcionalne i estetski privlačne, koje omogućavaju prenošenje gotovog jela uz maksimalne higijenske uvjete, za razliku od onih koje smo navikli vidati, također su bile zanimljive posjetiocima. Proizvođači se nadaju dobrom plasmanu tog proizvoda u našim poratnim uvjetima.

Naredni novitet bio je lonac za

Posjetioci velesajma imali su priliku kušati specijalitete pripremljene na novom »Goričinom« proizvodu – PLINSKOM ROŠTILJU!

kuhanje špageta, s poklopcem u sklopu kojeg se nalazi cjedilo za tjesteninu. Praktičnost u primjeni najjača je strana ovog proizvoda, a istovremeno je atraktivnog izgleda.

Garniture posuda sa staklenim – prozirnim poklopcima također su zanimljivi ponudbeni novitet, kao i široki spektar novih dekora, boja između kojih

dominiraju tamne nijanse s modernim metalik efektom.

Velesajamski dani, ostvareni poslovni kontakti, odziv kupaca i korisnika koji su svoja razmišljanja zabilježili u provedenoj anketi smatraju se komercijalnim i marketinškim uspjehom, nakon kojeg se nadaju reakciji s tržišta i uspješnijoj prodaji proširenog asortimana.

Nada Kozić

Pomoć i školi

U odnosu na prošlu godinu rugvičku osnovnu školu ove školske godine polazi oko 750 učenika, što je čak 150 daka više nego li prethodne školske godine. To povećanje je posljedica promjena u mreži dugoselskih škola, a i priliva novih daka. Općenito: materijalni uvjeti u školi sagrađenoj montažnim načinom izgradnje nisu baš naročiti. Zbog toga ne začuđuje što je i Caritas Zagrebačke nadbiskupije, predvođen gospodom Jelenom Brajša, odlučio pomoći toj školi. Pored toga, razlog za tu pomoć bijaše i činjenica da štitenici te ustanove, smješteni i zbrinuti u Oborovu, već godinama također polaze tu školu. Škola je dobila tonu hrane, tako da će djeca iz ustanove Caritasa u Oborovu, njih dvadesetak, ti-

jekom školske godine moći primati besplatan školski obrok. U pristigloj velikom šleperu škola je također dobila i školske klupe i stolice za dvije učionice te podosta odjeće. Školske klupe i stolice doduše nisu novi, pristigle su iz inozemstva, no u daleko boljem su stanju nego li namještaj u nekim drugim njihovim učionicama. Pristigla odjeća biti će podijeljena većma prognanoj i izbjegloj djeci te škole, a potom i ostaloj potrebnoj djeci, kao i njihovim roditeljima. Pretekne li što te odjeće ona će biti vraćena Caritasu.

U toj školi zahvaljuju Caritasu Zagrebačke nadbiskupije, nadajući se i daljnjoj pomoći te ustanove.

Narodno sveučilište Dugo Selo

Dugo Selo, Josipa Zorića 21a
Tel. 750-419

organizira

Tečaj ritmike

za predškole i učenike osnovne škole
grupe prema uzrastu
tjedno 2 x 1 sat
definirani program
stručni voditelj
početak rada: 12. listopada 1992.
upisi: do 8. listopada, uz plaćanje prve rate
cijena: 900 HRD/mjesec
Informacije i upisi: Narodno sveučilište

Aerobic (rekreativni ples)

za djevojke i žene
Ugodno provedeno vrijeme, korist zdravlju i pomoć za vitku liniju
MLADA GRUPA (srednja škola, 7. i 8. raz.): ponedjeljkom i petkom u 19 sati
STARJA GRUPA: ponedjeljkom i petkom u 20 sati
Tečaj počinje u ponedjeljak, 5. listopada 1992.
Cijena: 1.200 HRD/mjesec
Voditeljica: Mirjana Novački
Upis: kod voditeljice u terminu tečaja
Informacije: Narodno sveučilište

Informatičko osposobljavanje

Osposobljavanje će se provesti u dva stupnja. Tijekom prvog, uvodnog stupnja polaznici stječu osnovna teorijska i praktična znanja o personalnim računarima i mogućnostima njihove primjene. U drugom stupnju polaznici se mogu opredijeliti između dva primjenjena programa.

Osposobljavanje će provoditi prema definiranim i provjerenim programima.

UVODNI TEČAJ: MS DOS 3.3

TRAJANJE: 20 sati

POČETAK I ZAVRŠETAK: od 12. listopada – 16. listopada 1992. godine

VRIJEME ODRŽAVANJA: jutarna grupa od 8,00 sati, poslijepodnevna od 16,00 sati

Potrebno predznanje: srednja škola

PROGRAM OBUHAČA:

Upoznavanje sa svrhom i namjenom računara

Upoznavanje sa »hardware«-om, odnosno sklopovskom strukturom računala (diskovi, memorija, tastatura, monitori...)

Opći pojmovi operacijskog (MS DOS 3.3) i aplikacijskog »software«-a

Osnovne komande za rad sa direktorijima (struktura i kreiranje direktorija, kopiranje i brisanje datoteka, korištenje »meta« znakova...)

Rad sa editorima (linijski editor EDLIN i ekranski editor NORED)

Upoznavanje sa datotekom AUTOEXEC, BAT.

Pisanje kratkih programa unutar komandnih datoteka

Datoteka CONFIG. SYS.

Rad sa diskovima i disketama (formatiranje, naredbe BACKUP i RESTORE)

Povezivanje naredbi, te preusmjeravanje ulaza/izlaza naredbi

Naredbe za sortiranje i pretraživanje datoteka/direktorija

Konfiguriranje izlaznih jedinica

Ispis podataka na pisaču

Programi za podršku uređajima (Device Drivers)

Upoznavanje s različitim DOS »utility« programima (PCHELL, NSD, DS, SCAN, PKZIP)

MJESTO ODRŽAVANJA: učionica na katu zgrade Narodnog sveučilišta

ORGANIZACIJA I NAČIN RADA: veličina grupe je 20 polaznika, tako da po dva polaznika koriste jedno PC računalo

CERTIFIKAT: uvjerenje o završenom seminaru dobiva svaki polaznik

CIJENA: 10.000,- dinara po polazniku, ako ih upućuje poduzeće ili ustanova, a 9.000,- HRD za ostale polaznike.

PRIRUČNIK: U cijeni tečaja je priručnik koji svaki polaznik dobiva prvog dana tečaja, kojega on koristi za njegova trajanja, te koji služi i poslije pri radu na računarima.

NAPOMENA: Postoji mogućnost da se pojedini polaznici uključe u osposobljavanje i na vlastitim PC računalima (uz uvjet da imaju DOS operativni sustav i minimum 640 Kb radne memorije). Za njih je onda cijena koštanja tečaja upola manja.

DRUGI STUPANJ:

Prema odabiru polaznika nude se dva programa:

a) MS WORD – program za obradu tekstova

b) d BASE III PLUS – program usmjeren obavljanju računovodstvenih poslova i vođenju kadrovskih evidencija

Trajanje svakog tečaja: 20 sati

POČETAK I ZAVRŠETAK: od 9. do 13. studenoga 1992. godine

VRIJEME ODRŽAVANJA: dogovor s polaznicima

POTREBNO PREDZNAVJE: završen uvodni tečaj ili posjedovanje osnovne informatičke pismenosti

INFORMACIJE: Narodno Sveučilište Dugo Selo.

Nakana

U vremen
godine H
nu akciju
U toj s
onica sa
1. za
osnovnih
nice, ilus
kovnice,
priče DJE
ži), te dje
2. za uče
srednjih
znavanje
deo-film

Por
U d
banci d
nego pr
Šte
gu li uis
svakom
donositi
Pos
je dakle
na oroč
i pri dav
roku ore
Ban
blizu 6 r

KAMAT
3 mj.
6 mj.
12 mj.
24 mj.
36 mj.

KAMA
Depoziti po vid
preko 1 mj.
preko 3 mj.
preko 6 mj.
preko 12 mj.
preko 24 mj.
preko 36 mj.

Sve o radu Pučke knjižnice

Nakana Pučke knjižnice je što tijesnije vezati djecu s knjigom

Mjesec knjige Hrvatske '92 u Dugom Selu

U vremenu od 15. listopada do 15. studenog 1992. godine Hrvatski sabor kulture organizira tradicionalnu akciju MJESEC KNJIGE HRVATSKE.

U toj akciji sudjeluje i naša Pučka knjižnica i čitaonica sa slijedećim programom:

1. za predškolski uzrast i učenike nižih razreda osnovnih škola: lutkarska radionica, obojimo slikovnice, ilustriranje priče DJED I REPA, upoznajmo slikovnice, video-film VLAK U SNJEGU, dramatizacija priče DJED I REPA, izložbe dječjih radova (lutke i crteži), te djeca - djeci, čitanje dječjih literarnih radova
2. za učenike viših razreda osnovnih škola i učenike srednjih škola: ilustrirana izložba TIN UJEVIĆ te upoznavanje s knjigom ZNAMENITOSTI HRVATSKE uz video-film

3. za učenike srednjih škola, studente i odrasle ● izložba knjiga uz suradnju s IP ŠKOLSKA KNJIGA Zagreb

● promocija knjige POVIJEST HRVATSKOG NARODA autora Tvrtka Macana uz razgovor s autorom

● književni susreti sa: Titom Bilopavlovićem i Ivanom Božidarom

● radio-emisija TIN UJEVIĆ U VREMENU I PROSTORU na programu Radija Dugo Selo

Program po danima i satima nalazi se na oglasnoj ploči Pučke knjižnice i čitaonice, pa svatko može izabrati što želi vidjeti. Dakle, navratite u našu knjižnicu a razlog više da dođete, što se za vrijeme akcije MJESEC KNJIGE HRVATSKE neće naplaćivati zakasnila pa je to i posebna povoljnost za »zaboravne«.

TOMISLAV GALE

Pučka knjižnica i čitaonica otvorena je za korisnike od ponedjeljka do petka u vremenu od 9 do 18 sati, a subotom u vremenu od 9 do 12 sati.

Molimo korisnike da to prime do znanja i da u tom vremenu dolaze radi posudbe knjiga ili čitanja dnevnog tiska i časopisa, odnosno djeca radi igranja u dječjem odjelu.

Također molimo sve građane da prime do znanja slijedeće: upisnina je besplatna, članarine nema, a jedina novčana obveza je plaćanje zakasnila od 10 HRD dnevno po knjizi za svaki dan zakašnjenja. Svaki član-korisnik može posuditi 3 knjige na rok od 21 dan. Kontrolu o danu vraćanja knjige može voditi svaki član jer se u nalijepljenom »datumaru roka vraćanja« prilikom po-

sudbe otiskuje dan do kojeg se knjiga mora vratiti.

Svim učenicima, studentima i ostalim članovima-korisnicima stavljamo do znanja, da se referalna zbirka (enciklopedije, znanstvena izdanja, priručnici, riječnici i dr.) može koristiti samo u knjižnici u vrijeme radnog vremena, a za to je osiguran poseban prostor.

U novonabavljenom dijelu fonda knjiga, nalazi se odabir najnovijih izdanja s područja stručne literature, beletristike i slikovnica.

Sve potrebne informacije možete dobiti telefonom na broj: 750-754 Pučka knjižnica i čitaonica Dugo Selo. Koristite naš i vaš fond knjiga, jer on i postoji radi vaših potreba.

T. G.

»Preporod« poziva momke i djevojke

Na sjednici Upravnog odbora KUD PREPOROD, Dugo Selo, nedavno je održana rasprava o aktualnim problemima Društva.

Kao prvo: podnesen je i prihvaćen izvještaj o polugodišnjem radu i programu do kraja 1992. godine. Drugo: prihvaćen je Program rada za 1993. godinu, kao i financijski proračun za 1993. godinu. Treće: već poduzeće vrijeme javlja se problem aktiviranja novih članova u sekcije društva (folklorna, tamburaška i vokalna) iz redova srednjoškolaca. S mladim uzrastima je situacija povoljnija, a i tu se javlja problem muških.

Problem je i sa stručnim voditeljima iz Zagreba u odnosu na visine uobičajenih honorara, kao pitanje otkupa autorskih prava za nove koreografije, koje se moraju otkupiti. Sada je i te kako vidljiva ispravnost višegodišnje politike školovanja vlastitih stručnih kadrova, jer da to nije činjeno, Društvo bi se našlo u još težoj financijskoj situaciji no danas.

Jasno je, da tom našem najstarijem Društvu koje ne samo njeguje nego i čuva našu autohtonu etno-baštinu valja pomoći, a najveća pomoć bi se očitovala upravo u tome, da se sadašnji srednjoškolci (i djevojke i mladići) odluče doći u Društvo.

Radi toga i pozivamo: SREDNJOŠKOLCI (a i ostali) JAVITE SE!

T. G.

Matica Hrvatska u Dugom Selu

Prvi tragovi

Iako već dulje vrijeme ne nastupa u javnosti dugoselski ogranak Matice hrvatske ipak nije prestao sa svojim radom. Javni nastupi i predavanja koji su odlikovali rad ogranka u toku prethodne godine, zbog ratnih prilika i otežanog financiranja, zamijenjeni su, što ne znači i definitivno napušteni, drugim oblicima rada. Jedan od njih je, na primjer, sanacija stare crkve sv. Martina što je bila i prva točka programa rada dugoselskog ogranka. Iako sam ogranak nije bio i nosilac radova mora se reći da su Matičina inicijativa i zalaganje njenih članova, koji su imali vodeću ulogu u cijelom projektu, najviše doprinijeli uspjehu ove akcije.

Druga, ne manje bitna akcija koja je čitavo ovo vrijeme neprimjetno trajala također se nalazi pred realizacijom svog prvog dijela. Radi se o isto tako u programu zacrtanom izdavanju zbornika o dugoselskom kraju. Zbornik bi trebao izaći u više knjiga, već ovisno o tome kako bi nastajali tekstovi, a predviđeno je da obuhvati sve segmente života na ovom području. Za sada završena su poglavlja iz geografije, povijesti školstva, pregled literarnog i likovnog stvaralaštva na dugoselskom području te poglavlje o lokalnom narječju, što je sasvim dovoljno za izdavanje prve knjige. Tekstovi se već nalaze kod lektora pa preostaje još samo rješavanje sitnijih tehničkih pitanja. Svjetlo dana knjiga bi trebala ugledati krajem ove godine, čime bi se ujedno obilježila i dvogodišnjica formiranja ogranka.

Za ovaj broj Dugoselske kronike izdvojili smo djelić materijala koji će izaći u knjizi. Radi se o nekoliko priča koje su vezane za Lupoglavsko područje, a koje i dan danas još uvijek žive u pamćenju starijih ljudi toga kraja. U našem slučaju te priče je zabilježio Stjepan Dokušec (1912 - 1992?) iz Lupoglava i objavio ih uz još stotinjak sličnih priča u Vjesniku etnografskog muzeja u Zagre-

bu 1935. godine pod naslovom »Tisuću i jedna noć našega naroda«. Osim toga isti autor je objavio još četiri rada s područja etnografije koja se odnose na svatovske običaje i običaje paljenja krijesova u Lupoglavu i nekim selima vrbovačke općine. Nažalost tu završava znanje o Stjepanu Dokušcu pa nam je želja da se u redakciju Dugoselske kronike javi svi oni koji znaju nešto više o ovoj po svemu sudeći zanimljivoj личности, koja zasigurno ima jedno od značajnijih mjesta u kulturnoj povijesti Dugoselskog kraja.

Huj, huj - Bogek!

Lupoglavci su odvajkada poznati na daleko kao zidari a ne manje su na glasu kao psovači. Danas je u tome nešto malo bolje, ali do toga da bi se moglo kazati da su se popravili jest vrlo daleko.

Kako je Lupoglavcima u razgovoru tako reći svaka druga riječ psovka i spominjanje Boga to su im susjedi a i drugi ljudi koji i sami nisu ništa bolji počeli stavljati primjedbe, kombinirati anegdote dok napokon ne bijaše sastavljena ova priča:

Stoli su vam negda Lupoglavci delati cirkvo, ali nikad da se narede de bi jo delali. Da se nebi pak svadili dogovore se v nedelo na cintori da bodo Boga zvali, pak de im se javi v bile kakvi priliki da ga bodo vlovili i zozidali mo cirkvu.

Tako so i počeli vikati »Bogek, bogek«. Ta larma i vika je prebudila sovu na drevi i ona zafučka »Huj, huj«. Da vide, kej to gore kriči popel se je jen na drve, a sova brže odletela na druge.

I oni tak za jno išli i vikali »Bogek, bogek« a ona z jednoga drevu letila na druge i fučkala »Hui, hui«.

Prečani so pak štoli svoje bedastocē drugem prifleknuti pak so rekli: »Hui bogek, nosi lotru se poprek!« I

oni so rekli, da so Lupoglavci dok so Boga lovili seklil drevovije da mogu nositi lotru kak je široka.

Tako so vam pripovedali naši sosedil, ali so se pričeli i druge spominjati pak so zabilil povedati jesme li Boga našil.

Prema pričanjima više ljudi, ali niko ne zna čitave pripovijesti.

Stjepan Dokušec

Pripovedajo još da so Lupoglavci Boga lovili, da so sem rastom po Krnadem prisekli vrhe da ne bo Bog prečev visoke letel.

Pripovijedao Ljudevit Piščanec

Pričec

Dok so se negde naselavali Prečani, delali so staje, a niso znali narediti lotru. I oni ejt po jnu v Lupoglav, de so ju i dobilil.

Kad smo išli nazaj domom nismo mogli z lotru čez šumu. Ni druge, prijeli oni naramičke sekire pak vudri po rastiji. Kad so lotru nosilil poprečki tak so na širokem i seklil šumu i tak naredilil proseko.

Zate kej so nosilil lotru poprečki postali so Prečani a nive sele Prečec. [Ne znam dali je ta priča vjerodostojna. Ne sjećam se ko mi ju je pričao, biće da sam ju čuo u razgovoru.]

Stjepan Dokušec
Prečec je valda zate dobil ime Prečec kej je bil prek šume. Mato Dokušec Kak su Tredovčani taplahi gosku

Ne znam kakov je goska naredila kvar kej so jo Tredovčani odsodilil da ju tope v zdenci. Bil je delaten dan, ali se je cele sele skupile na cintorom ko da je svetek. I oni itilil gosku v općinski zdenec, a onda se si prijeli nositi v lončićki vodo v noter, da bo vekša, mortil bi se goska prede topila. Kad so nanosilil pon zdenec vode do stubla, sprne goska van i odletil.

»E kakvi sme mi« - rekli so oni. - Ona je čisto, i duša ji je odletela v nebe, a mi grešnike sme jo topili. I počeli se si žalovati za svoje greje. Prema pripovijedanju Agate Mladen

ZAGREBAČKA BANKA dd

Porast nove devizne štednje

U dva posljednja mjeseca nova devizna štednja u Zagrebačkoj banci dd narasla je sa 48 na 63 milijuna DEM. Ovaj je porast veći nego prethodnih šest mjeseci.

Štediše su najprije oprezno s manjim svotama provjeravali mogu li uistinu svojom novom štednjom raspolagati u svako doba i svakom iznosu, pa kad su se uvjerali da je sasvim u redu počeli su donositi u Banku i veće svote deviza.

Poslovni potez Banke da vrati povjerenje svojih štediša urodio je dakle plodom. Naime, Zagrebačka banka dd uskladila je kamatu na oročenu deviznu štednju na europski nivo, a europski se ponaša i pri davanju dodatnih kamatnih stopa vodeći računa o visini uloga i roku oročavanja.

Banka je također iz vlastitih sredstava građanima osigurala blizu 6 milijuna DEM u dinarima za otkup stare devizne štednje.

ZAGREBAČKA BANKA dd

Poslovna jedinica Dugo Selo
Kolodvorska 1
Tel. 750-780

KAMATNE STOPE NA OROČENU DEVIZNU ŠTEDNJU U DEM

	do 10.000	do 20.000	do 100.000	do 500.000	do 1 ML	preko 1 ML
3 mj.	5,50	5,80	6,10	6,70	7,30	7,90
6 mj.	5,80	6,10	6,70	7,30	7,90	8,55
12 mj.	6,10	6,70	7,30	7,90	8,55	9,15
24 mj.	6,70	7,30	7,90	8,55	9,15	9,75
36 mj.	7,30	7,90	8,50	9,15	9,75	9,75

KAMATNE STOPE NA OROČENU DINARSKU ŠTEDNJU

	mjesečna	godišnja
Depoziti po viđenju	7,11	131,13
preko 1 mj.	20,81	903,82
preko 3 mj.	21,81	1010,02
preko 6 mj.	22,06	1038,14
preko 12 mj.	22,31	1066,91
preko 24 mj.	22,56	1096,34
preko 36 mj.	22,81	1126,45

OTVORITE VRATA SVOGA SRCA

Kapelan dugoselske župe Sv. Martina JOSIP BOGOVIĆ je i voditelj župskog Caritasa, koji na svojim leđima nosi značajan teret u zbrinjavanju svakodnevne brojnih prognanika i izbjeglica. Aktivnost je to samozatajna, izvan očiju javnosti, no zato ništa manje značajna i vrijedna pozornosti. Zbog toga smo i zamolili gospodina kapelana za razgovor.

Pod kojim je okolnostima i na čije poticaje osnovan dugoselski župni karitas?

Dugoselski Caritas započeo je djelotvornije i urednije uređivati prije nešto više od godinu dana, nekako u vrijeme početka agresije na našu domovinu. Tada smo bili suočeni i s velikim brojem prognanika, koji su došli u našu župu. Kako vam je poznato da naša župa obuhvaća najveći dio i dugoselske općine, morali smo ponijeti i veći teret. Uz suradnju par zauzetih vjernika započeli smo s radom, koji se kasnije proširivao, u mnogome ovisno od samih potrebnih, koji su kucali na naša vrata.

Djelovanje naše zajednice Caritasa temelji se na dragovoljnosti. Koliko djelatnika je danas u njemu angažirano?

Da, rad u Caritasu temelji se na dragovoljnosti. Imamo nešto više od trideset suradnika, što redovitih, što izvanrednih. Radi se tri dana u tjednu (ponedjeljak, srijeda i petak). Naše suradnike možemo podijeliti u tri grupe: jedna grupa brine o odjeći, druga, koja se brine za pakiranje hrane i treća bi bila administrativna, koja radi na proknjižbi primljene i izdane hrane, odjeće i svega onoga što kroz Caritas prolazi. U početku smo radili

Josip Bogović

svaki dan. Kad se je kod nas stanje kako tako umirilo prešli smo na »trodnevje« a onda se dogodila Bosna i Hercegovina. Kažem dogodila, jer nismo slutili koliki veliki broj izbjeglica će doći na naša vrata.

Molimo Vas da obim posla vašeg Caritasa prikazete i brojkama: koliko obitelji ste do sada zbrinuli, koliko ih trenutno zbrinjavate, o kojim količinama podijeljenih materijalnih dobara se tu radi, primaju li potrebni onoliko pomoći koliko je to dovoljno za podmirenje njihovih osnovnih potreba?

Na tisuće prognanika i izbjeglica dobili su pomoć u našem Caritasu. U uredovni dan dode i preko šezdeset obitelji. Zbrinjava se i pomaže tako-

Redovita pojava pred Caritasom

Potreban kombi

Dugoselski Caritas ima potrebu za korištenjem jednog kombi-vozila za dovoz hrane i druge robe, kao i za njihov razvoz po dugoselskim ulicama i okolnim selima. Mole se u tom smislu svi oni koji su u mogućnosti da pomognu (bilo ovdje ili negdje u inozemstvu) pribaviti jedno takvo vozilo.

der i oko osamdeset domaćih obitelji: prigodnim paketima, po koje sami dolaze, te na druge prikladne načine.

U početku smo robu dobivali izravno od naših raznih darovatelja, kako iz naše zemlje tako i inozemstva. Najveća i najvrednija pošiljka u naš Caritas stigla je iz Njemačke, od obitelji Grewing i njihove akcije, koju su tako poveli za pomoć našim prognanicima. Htio bih naglasiti da najveći dio pomoći u hrani stiže iz naše »centrale« u Zagrebu. Mi smo podružnica Caritasa Zagrebačke nadbiskupije i sa središnjicom dobro suradjujemo i koordiniramo naše poslove. No, pomoć smo primili i od mnogih drugih. Sve što smo primili veoma brzo smo i podijelili. Mjesečno se u našem Caritasu podijeli preko šest tona hrane. Težak je kruh prognanički i izbjeglički. Znamo da ono što se dobije u Caritasu često ne može podmiriti njihove potrebe, ali bar vjerujemo da se one time ublažuju. Zato i druge humanitarne organizacije vjerujemo pomažu i daju sve od sebe da se pomogne.

Prave li se pri podjeli neke razlike kada je riječ o prognanicima, izbjeglicama, ili slično.

Da, vršimo podjelu onih koji primaju pomoć. Moramo procijeniti tko na koliko mjesta prima i kako! To je naša podjela. Sve drugo nam je strano. Mi ne gledamo tko je koje nacionalnosti i odakle je, premda su to neke izbjeglice tražile. Da li s pravom ili ne, ne znam.

Podjela hrane

U Dugom Selu danas dijeli hranu i Crveni križ. Suradjujete li i koordinirate rad s tom organizacijom? Kakva je vaša suradnja s općinskim Centrom za socijalnu skrb?

Caritas je spreman suradjivati sa svima koji su spremni na suradnju i imaju želju i intenciju pomoći ljudima. Dobra suradnja je sa Centrom za socijalnu skrb, preko kojeg smo dobivali i dobivamo pomoć kad ustreba. Koliko sami Dugoselci pomažu putem vašeg Caritasa? Imate li o tome i preciznijih podataka?

Dugoselci su spremni pomoći u okviru svojih mogućnosti. Ne treba napominjati kakvo je stanje u našem mjestu što se tiče socijale. Ali, učinili su mnogi mnogo i čine još uvijek. Oni koji su pod svoj krov primili i hrane izbjeglice i prognanike uradili su mnogo. Mnogi pomažu i sami direktno izbjeglice i prognanike, a drugi donose ono što imaju u naš Caritas, koji onda dijeli tu pomoć. Na ovome mjestu svima od srca hvala.

Mogu li kod vas dobiti pomoć i potrebni, a koji nisu ni prognanici ni izbjeglice?

Već sam napomenuo da kod nas pomoć mogu dobiti i dobivaju i oni koji nisu izbjeglice i prognanici. I takvima su vrata Caritasa uvijek otvorena. Ne treba se bojati ili plašiti, što

će tko reći, svatko se može obratiti, a onda ćemo zajednički vidjeti što i kako se može pomoći, što učiniti.

Što biste poručili našim izbjeglicama i prognanicima u Dugom Selu odnosno Dugoselcima - njihovima darovateljima?

Dodem u Caritas, gledam nema hrane, odjeće slabo, što će biti sutra! Hoćemo li imati što za dati našim potrebnima?

Gospodine, pomozite! Zvono na vratima: »Velečasni izvolite brašno za Caritas.« Pred vratima nekoliko vreća s robom... Tako i danas Gospodin Isus čini čuda. Ne umnaža ribu u kruh kao u Palestini, ali to čini na sličan način danas preko dobrih, plamenitih i darežljivih ljudi. I svaki put ojačan u vjeri, nadi i ljubavi, raste u meni pouzdanje da ovaj narod, i Crkva u tom narodu, ne može izgubiti. Stoga pozivam sve u našoj župi, u našem mjestu, na solidarnost s najpotrebnijima. Pobjedit ćemo tada i zlo oko sebe, a obogatit ćemo sebe, svoj život i spasiti živote drugih. Na ovaj način potičemo i molimo i druge otvoriti vrata svoga srca i pomozite. Ne trebate sve činiti preko Caritasa uradite sami (što neki i rade), pomozite bratu u nevolji. I ovim putem našim dobročiniteljima i ovdje i u inozemstvu od srca hvala. Bog svima bio nagrada.

»Dućan« odjeće

Hoće li vatrogastvo skončati kao zgarište?

Ovoga sušnoga ljeta vatrogasne sirene često su se oglašavale i najavljivale opasnosti od požara, tako da su naša dobrovoljna vatrogasna društva imala dosta posla. U proteklom periodu od 16 požara svi su bili na otvorenom prostoru. Takvi požari u većini slučajeva pri gašenju traže angažiranje znatnije vatrogasne snage. Oni se u pravilu i brzo šire, posebno ove sušne godine. Velika suša te slabi vjeter vrlo brzo su prenosili i širili požar te ugrožavali obradive poljoprivredne površine i šume. Od većih požara izdvajamo onaj u MZ Andrilovac, gdje je gorjelo selsko smetlište, uz koje je izgorio i dobar dio privatne šume. Veći požar bio je i u MZ Gornja Greda, gdje je izgorjela veća površina šikare i šume. U svim tim požarima posebno velika materijalna šteta bila. Najveća šteta, zapravo trošak, koji nije zanemariv, su troškovi sa-

mog gašenja: goriva i korištenja opreme koja se često oštećuje na takvim zgarištima. Nama vatrogascima su uzroci požara nepoznati, ali se pretpostavlja da du oni izazvani ili grubom nepažnjom ili pak namjerno. Ako govorimo o gruboj nepažnji moramo istaći da, nažalost, znatan broj naših građana pri paljenju vatre ne vodi dovoljno brige o tome da ona ugrožava okolinu, te da bi se ona lako mogla proširiti i na okoliš, te izazvati velike materijalne štete. Sav teret gašenja tih naših požara na svojim su leđima podnijela naša vatrogasna društva.

Najviše angažirani na gašenju bili su DVD Dugo Selo, zatim Brckovljani, Gračec i Hrebinec. Sa žaljenjem moramo konstatirati da su navedena vatrogasna društva gasila požare u pojedinim mjesnim zajednicama, a da matično vatrogasno društvo, koje djelu-

je na području izbijanja požara, nije ga ni pokušalo gasiti. Tako ispada da su samo neka društva zadužena za gašenje požara po cijelom dugoselskom području. Što će nam onda ostala? Na kraju ističem još jednu žalosnu činjenicu: ulaskom općine Dugo Selo u sustav Grada Zagreba nitko u bivšoj općini Dugo Selo, a trebali su to učiniti njezini čelnici, nisu postavili pitanje kako će dalje raditi vatrogastvo, iz kojih će se izvora ono financirati. I dalje je otvoreno pitanje odakle će dotična vatrogasna društva namirivati svoje troškove goriva, registracije vozila, održavanje opreme i spremišta, a koji su svaki dan prisutni. Po logici svog postojanja vatrogasna društva moraju biti svaki dan spremna na sve moguće intervencije. Na te njihove intervencije zapravo građani i poduzeća računaju.

Slijedom opisanog stanja, postavlja se pitanje uopće daljnjeg opstanka dobrovoljnih vatrogasnih društava. Dugoselsko dobrovoljno vatrogastvo, nakon gotovo stoljetnog postojanja i bogate tradicije, uz ovakvu »skrb« državnih tijela osuđeno je na propast. Nitko vatrogastvo u Dugom Selu nije posebno zaštitio, odnosno podržao u njegovom dobrovoljnom humanitarnom i za društvo korisnom postojanju. Preostaje samo poziv na razmišljanje poštenim i humanim ljudima da ne dozvole da se ovo naše vatrogastvo, koje ima dugačku i bogatu tradiciju, na takav neprimjeren način zapostavlja i raspada. Nikako ne znamo kada će nam u nevolji zatrebati vatrogasna intervencija. Skrb o vatrogastvu neusporedivo je jeftinija od štete koju može prouzročiti samo jedan požar.

Josip Kelšin

Mnogi novi ljudi, pristigli u Dugo Selo slijedom raznih ratnih strahota, prolaze i našim ulicama. Mnogi od njih, prolazeći pored naših kuća i domova, a da mi to uopće ne možemo primjetiti, nose u sebi duboko proživljene velike patnje i prave ljudske drame.

U mnoštvu ratnih sudbina i tragedija ljudi koji danas nastanjuju i Dugo Selo, ovaj smo puta razgovarali sa MILOM i MARIJOM BALEN, Vukovarcima. S Milom zato što se nakon 270 dana zarobljenštva u Sremskoj Mitrovici, i velikih maltretiranja što ih je tamo proživio, zajedno sa stotinama Hrvata, Vukovara i boraca iz svih krajeva Hrvatske, ipak sretno vratio kući nakon posljednje razmjene u Nemetinu.

Tridesetčetverogodišnji Mile je sa svojom suprugom živio u Olajnici, dijelu Vukovara. Bio je majstor za centralna grijanja, zaposlen kod jednog Srbina. Nije bio vukovarski borac. Cijelo vrijeme napada na Vukovar, od 25. kolovoza do 18. studenoga 1991. kao majstor skrbio se za atomsko sklonište u kojemu je bilo sklonjeno oko 700 ljudi. U njemu se tada i živjelo i kuhalo. Nakon pada Vukovara žene su na Sajmištu odvojili od muškaraca. Mariju su tako odveli u Srbiju, točnije u Rumu, u logor, zajedno s velikim brojem drugih žena. U logoru za njih nije bilo ni hrane, ni krova nad glavom, ni WC-a. Kaže da glad nisu toliko osjećale, jer su bile sve u velikom strahu. Na njih se stalno vikalo i bile su vrijeđane. No nakon 8 dana, veoma neizvjesnim putovanjem preko Bosne su ipak dopremljene u Županju, gdje su, prema njenim riječima, bile sve žene izuzetno lijepo dočekane i počašćene.

Batine i poniženja

Drugačija, neizmerno tegobnija priča je ona koju nam je ispričao njen suprug:

»Padom Vukovara ja sam s ostalima bio dopremljen u skladište 'Veleprometa'. Tu smo bili četiri dana, bez hrane i vode, puni neizvjesnosti i straha. Strah je uvećavalo to što smo čuli krikove i zapomagajanja onih koji su izvođeni iz tog skladišta i koji se nikada nisu vraćali natrag. Po njih su dolazili Vukovarci, Srbi, njihovi dojučerašnji susjedi. Potom su dolazili i četnici te činili isto. Bili smo natiskani u to skladište. Osjećao sam da nam nedostaje kisika. Po razgovorima koja su tada vođena i pitanjima koja su postavljana vidjelo se da ih najviše muči to što nisu mogli shvatiti da je toliko malo ljudi branilo Vukovar. Sjećam se da je bio četvrtak. Pao je mrak i ugasila su se svjetla. Redovita vojska nam je rekla da će sada doći četnici i sve nas dići i zrak. To se nije dogodilo. Došao je kasnije jedan kapetan redovite vojske i rekao da nas radi naše sigurnosti vodi u kasarnu. Nismo mu vjerovali ali smo morali poći. No bilo je kako je rekao. Dobili smo i jelo i vode. U petak u jutro ponovo su došli Srbi, Vukovarci, i maltretirali neke od nas, tukli i ispitivali. Mene nitko ništa nije pitao. Prozvali su nas i u autobus za Sid, pa Sremsku Mitrovicu. Iza dva poslije podne stigli smo u KPĐ. Prije toga bila je padala kiša. Izveli su nas iz autobusa, nas 38, i morali smo polijegati na mokro košarkaško igralište. Trojica su išla između nas i pendrecima nas žestoko udarala. Pri tome su vikali na nas: ustaše, zeengeovci, koliko si djece pobio? Zatim smo se na njihov poziv morali dizati jedan po jedan. Ta trojica bi potom svakoga od nas pojedinačno još izudarala. Zatim izlazimo kroz vrata od ograde. Na vratima »dežuraju« dvojica koji svakog još dobro batinaju. Ulazimo u sportsku dvoranu. Na ulazu svaki od nas s tvrdim dijelom palice dobiva udarac u pleksus. U dvorani skidanje do gologa. Stvari su nam otieli još u Veleprometovom skladištu.

Izlazimo iz dvorane goli. Tuku nas i viču na nas. Na livadi iza dvorane dočekuje nas policija koja nas udarcima spušta na zemlju. Sve te tuče praćene su bile psovanjem i vrijeđanjem. Nas ležeće na travi trojica opet mlate pendrecima, čizama, šakama. Jedan bolesni pedese-

270 dana u četničkom logoru

Mile Balen

Nakon pakla rata, zarobljenštva i maltretiranja, Mile Balen u Dugom Selu iščekuje mogućnost povratka u svoj Vukovar

tipetogodišnjak tu je izdahnuo na mojim rukama. Zatim traže da se jave oni koji imaju do 26 godina. Njih su još posebno tukli. Ulazimo u zator. Stojimo pored zida tako da imamo glavu dolje, ruke na leđima, oko sat i pol vremena, onako pretučeni, a kiša po nama pada. Nakon svega su nas razveli po sobama. Osjećam kako me sve boli, ne mogu ni hodati, ni sjediti, ni ležati. Uvode nas u prostoriju 40 x 15 metara. Bilo nas je 209 i 84 kreveta, samo žica, bez pokrivača i podložaka. Srećom oko ponoći stotinjak ljudi su odveli u Niš. Poslije sam također shvatio da je moja grupa dobila najvjerojatnije najgore batine. Oni koji su pristizali u većim grupama nešto su ipak bolje prošli. Svakodnevno smo bili izloženi raznim maltretiranjima, ispitivanjima i batinama. A kako smo podnosili batine. Stiskali bi zube i pomišljali da će to ipak u jednom trenutku morati prestati. Bez obzira na doba dana i noći, na zvuk otključavanja vratiju mi smo uvijek zauzeti stav mirno. U prvom mjesecu i mene su ispitivali. Više su mi prijatili i optuživali me nego li što su me ispitivali. Što bi im god bilo odgovoreno njima to nije bilo pravo. Svi bismo sa strepnjom očekivali povratak svakoga onoga koji bi bio odveden na ta ispitivanja. Krajem veljače došla je mlada vojska. Ponedali smo se boljemu a zbilje se još gore. Izveli bi, često i nasumce, manju grupu zatvorenika na hodnik. Onda bi četvoro, petoro njih redom navalili na jednog po jednog zatvorenika pendrecima i cipelama. Bija-hu sve to mladići stari 18-19 godina. Oni su uveli ono glavu dolje, ruke na leđa. Tko zakasni ili podigne glavu bio je pozvan na hodnik. Maltretirali bi nas tako da su u svako doba dana ili noći ulazili. Ostavljali bi nas i po više sati da tako stojimo. Pod zadnje smo morali i čučati s glavom dolje, uz istodobno pjevanje Hej slaveni i sličnih pjesama. Kad je bila ta himna dopuštali su da i stojimo. Uz fizičko tu je bilo i psihičko maltretiranje. Željelo nas se slomiti, uništiti svako dostojanstvo i volju za životom. Na primjer umjesto narezani na kriške dobili bi na određeni broj nas cijeli kruh. Oni su očekivali i željeli da se mi sami zbog toga pomlatimo. Do Nove Godine, do prvog dolaska međunarodnog Crvenog križa jeli smo samo plijesni kruh. Prvi puta nakon Vukovara okupali smo se u ožujku, nakon četiri mjeseca. U travnju smo po prvi puta izašli iz prostorije na šetnju. Ja sam za svog boravka tamo smršavio 20 kilograma. Čak sam od želje za hranom i sanjao da nešto jedem. Zahvaljujući Crvenom križu od ožujka smo mogli primiti i pakete i slati poruke. No i dalje smo štošta proživljavali. Posebno na cijeni bija-hu cigarete. Jednu je cigaretu, obič-

no samo poslije ručka, pušilo nas desetak, onako po jedan dim. Naši bi nam u paketima slali i cigarete. Veoma često su naši čuvari otvarali te pakete i krali naše cigarete. Potom bi te iste cigarete znali nama prodavati. Kada bismo mi išli u šetnju opet bi znali te naše, od njih kupljene cigarete, nama ukrasti. Pakete su više i lakše dobivali oni koji su imali nekoga svoga u Vojvodini.

Nakon svega što sam proživio, ja i moji iz tog logora, nakon toliko patnji i poniženja, moram reći da sada mogu mrziti i da mrzim određene ljude. Mada sam uvijek mislio da to ne mogu i ne znam.

Opet zahvaljujući Crvenom križu, od onda kada je Alija bio uhićen u sarajevskoj kasarni mogli smo imati i tranzistor. Slušanje svakih vijesti, a slušali smo i Zagreb i Beograd za nas je bio veliki događaj.

Neki su tu situaciju duševno bolje, a neki teže podnosili. Pojedinci

bi znali »prolupati«, pa se opet »vratiti«. No svima nama trebati će vremena za taj psihički oporavak.

Povratak

Slušajući taj naš tranzistor doznali smo da se priprema razmjena. U svakome od nas to je probudilo mrvicu nade da bi se neki od nas mogli u tome naći. No kako izdržati i to dočekati? Noć uoči razmjene uopće nismo spavali. Rekli su nam da idemo. Digli su nas u tri ujutro. Iz svih soba istovremeno morali su zatočenici odnositi ležajeve u jednu dvoranu. Sve to trčećim korakom stvarajući jednu besmisleno i ponižavajuću gužvu. Po abecednom redu nas smještaju u autobuse. Ja dolazim u prvi autobus. U autobusu dvojica s palicama odmah započinjaju s batinanjem. Mi svi moramo imati glavu dolje, ruke na leđima.

Leda ne smiju biti naslonjena na sjedalo, a ni glava na sjedalo ispred. Autobus bi stao u srpskim selima. Ulazili bi neki ljudi i vojnici te nas tukli. Na razmjenu u Bijelo Brdo stizemo nešto prije podneva. Nismo do tada dobili ni hrane ni pravo na WC. Tko proškilji ili malčice podigne glavu dobije palicom po glavi. Ušao je u autobus Crveni križ. Tada smo oko pola sata mogli dići glavu. Tu čujemo da ima problema sa razmjenom. Naš autobus sa linije razmjene vraćaju i uvoze u jedan hangar. Sparina i zagušljivost su nesnosni. Mi opet glava dolje ruke na leđa. Dolaze dva vojnika i jedan Vukovarcin pa počeo se nama redom udarati. Četri Rusa UNPROFOR-a vani šecu i čuvaju stražu za to vrijeme. Uz batine uvijek idu i prijetnje. Moramo ponovo pjevati. Ovaj puta i »Ustani bane«. Bili smo već svi na rubu živaca, iscrpljeni, premlaćeni, žedni i gladni. Da do razmjene nije došlo sigurno bi u našem autobusu došlo do pobune, a mislim i u drugim autobusima. Pa onda što bude. Izgledalo je da gore nego li je i ne može biti. No srećom 14. kolovoza, nešto prije tri sata iza podneva ipak smo razmjenjeni. Uspjeli smo napustiti pakao. Bili smo svi također dirnuti velikom i prisnom dobroćudicom nakon povratka. U sebi nosim još jednu veliku želju. Kanim i jako želim vratiti se ponovo u Vukovar. No sada to sa Srbima Vukovarcima neće moći biti suživot.

Postanite vrstan vozač

Auto škola Narodnog sveučilišta Dugo Selo
očekuje Vaš upis

za kategorije: A B C I E

Kvalitetna obuka
plaćanje u ratama
Povoljna cijena
Tel. 750-419
Požurite s upisom!

AUTO-SHOP

•Boje •Lakovi
•Auto dijelovi-Oprema
vl. Sesan Antonija
Dugo Selo tel:752-036

Josipa Zorića 134
Tel. 752-036, Fax 751-242

NUDI VAM: I AUTO LAKOVE – STANOX – u svim nijansama dvoslojne i 2K – PALINAL I HELIOS
II PRIBOR ZA AUTO-LAKIRERSKE RADOVE
III KEMIJSKE PROIZVODE ZA DOMAĆINSTVO I GRAĐEVINARSTVO
IV PLASTIČNE POSUDE
Trgovina se nalazi u sklopu AUTO-SERVISA »SE-SAN«
DUGO SELO – LUKARIŠĆE
Bjelovarska 53
Tel. – Fax. 751-242
POSJETITE NAS I UVJERITE SE!

može obratiti, a ki vidjeti što i ka, što učiniti. našim izbjeglicama – njihovima s, gledam nema što će biti sutra? o za dati našim

zi! Zvono na vralite brašno za ma nekoliko vre, danas Gospodin umnaža ribu ni, ali to čini na sli-reko dobrih, ple-ljudi. I svaki put i ljubavi, raste u ovaj narod, i Cr-ne može izgubiti i našoj župi, u na-darnost s najpo-t čemo tada i zlo t čemo sebe, svoj e drugih. Na ovaj molimo i druge: a srca i pomozite, i preko Caritasa, ki i rade), pomo-I ovim putem na-a i ovdje i u ino-ala. Bog svima bio

postavlja se ka dobrovolj-igoselsko do- i gotovo sto-tradicije, uz osuđeno je na i Dugom Selu no podržao u anitarnom i za Preostaje sa-tenim i huma-a se ovo naše čku i bogatu n način zapo-namo kada će ogasna inter-neusporedivo že prouzročiti

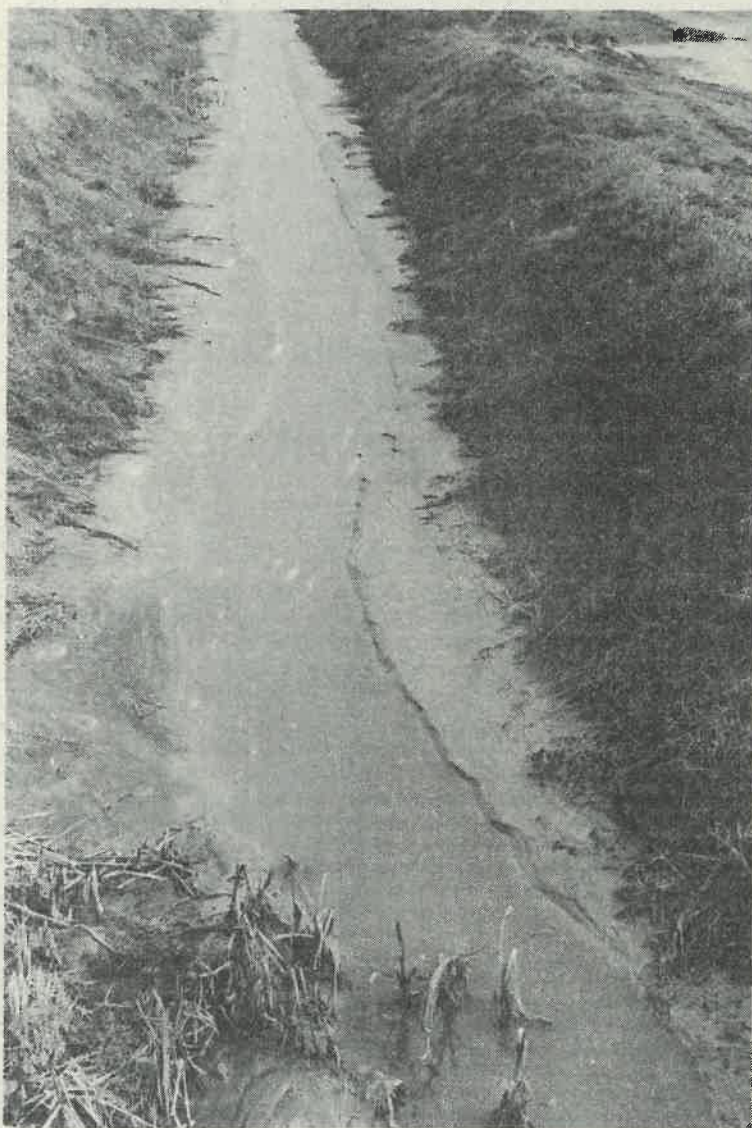
Josip Kelščin

ZABRINJAVAJUĆE STANJE NAŠIH VODOTOKA

Dan planete Zemlje i Svjetski dan zaštite okoliša – 5. lipnja kao i summit državnika svih zemalja na ovoj planeti u Rio de Janeiru su za nama. Živimo u vrijeme u kojemu se rane u okolišu: u atmosferi, tlu i vodama sve više otvaraju, pa je potrebno poduzimati niz akcija i mjera, pa i na lokalnoj razini da se one što prije zaliječe.

Situacija u općini Dugo Selo nije toliko kritična, ali narušenost ravnoteže u okolišu se zamjećuje na svakom koraku. Ovaj puta posvećujemo pozornost našim vodama. Voda je oduvijek život značija. Možemo biti sretni što je naše područje bogato sa vodotocima. Na nekima od njih se danas zamjećuje znatna narušenost ravnoteže. Gdje su ona vremena kada su stari Dugoselčani uživali i provodili ljeta na obalama Save, Črnca, Zeline i Lonje? Ta vremena su davno prošla, a nove generacije ni ne pomišljaju na takvo što. Bio sam neki dan na Rugvičkom zavoju Save i osjetio da ta nekadašnja ljepotica ipak živi i bori se za opstanak. Naime, zahvaljujući kolektoru došlo je do poboljšanja kvalitete vode, ali nažalost to je kratkotrajna posljedica smanjene proizvodnje najvećih zagrebačkih zagađivača Save. Savu srećom mi više direktno ne zagađujemo, jer smo smetlišta »Abesinija« zatvorili, već je ona veći problem grada Zagreba i Republike Slovenije.

Sve više se nameće i problem potoka Črnca, koji je uz Savu naš najugroženiji vodotok. Neke vrste još pokušavaju preživjeti uz njega, a neke su potpuno iščezle. Tome su doprinjeli i stanovnici obavljenjem raznih djelatnosti uz njegov sliv. Razarajući utjecaj na vodotok Črnca je vidljiv u slijedećem: smanjenoj prozirnosti vode, smanjenoj koncentraciji otopljenog kisika, obraštenosti obale vodenim biljem, prekomjernim rastom algi, neugodnim mirisom, nestankom vidri, riječnih rakova, somova, štuka i dr. Glavni zagađivač ovog vodotoka su tvornice, gradska kanalizacija, ispiranje mineralnih gnojiva, sredstva za pranje i drugo. Opterećenost većine voda u državi, tako i Črnca je u enormnim količinama fosfora, pogotovo zbog učestale upotrebe deterdženata za pranje. Dnevno se unosi u vodotoke oko 1,6 grama fosfora po stanovniku, prvenstveno upotrebom deterdženata, a te količine direktno potiču razvoj biljnih organizama, koje kasnije uzrokuju daljnje stvaranje negativnih procesa u ovoj biocenozu. Iskreno se moramo veseliti sve većoj potpunosti policia u trgovinama deterdžentima na čijim omotima je istaknuta deklaracija »bez fosfata«. Koristeći takva sredstva za pranje najneposrednije se doprinosi zaštiti vodotoka i okoliša u kojem živimo. U prostornom planu općine Dugo Selo je predviđena izgradnja kolektora za otpadne vode sa sistemom za

Nepovratno mrtav vodotok iza tvornice »Gorica«

Svaki je naš građanin pozvan da čuva vodotoke u svom neposrednom životnom okolišu

pročišćavanje, ali sigurno će proći još dosta vremena do izgradnje takvog objekta, s obzirom na financijske poteškoće u kojima se nalazimo. Za takav projekat bi trebali svakako pronaći novac, jer u protivnom će doći, između ostalog, i do još većeg stupnja indirektnog zagađenja arteških bunara na cijelom nizvodnom području, koji su ionako već sada dosta ugroženi. Teško je o ovom ekološkom problemu pisati bez stalne primisli na »ekocid«, koji doživljava Hrvatska u cjelini.

Bez obzira što se ratne operacije nisu vodile na ovom području neki elementi »ekocida« su ovdje prisutni u vidljivom ili nevidljivom obliku. Do sada smo se povodom obilježavanja svjetskog dana okoliša uvijek prisjećali i citirali riječi indijanskog poglavice Siltiba koji je o tome rekao sve što se moglo reći i poručiti svim ljudima svijeta. Ali u ovim našim uvjetima mislim da je daleko aktualniji tekst Siniše Glavaševića, novinara iz Vukovara, jer je to simboličan doprinos našoj stvarnosti:

»Odustajem od svih traženja pravde, istine, odustajem od pokušaja da ideale podredim vlastitom životu, odusta-

jem od svega što sam još jučer smatrao nužnim za nekakav dobar početak, ili dobar kraj. Vjerojatno bih odustao i od sebe sama, ali ne mogu. Jer, tko će ostati ako se svi okrenemo sebi i pobjegnemo u svoj strah? Kome ostaviti grad? Tko će mi ga čuvati dok mene ne bude, dok se budem tražio po smetištima ljudskih duša, dok budem onako sam bez sebe glavinjao, ranjav i umoran, u vrućici, dok moje oči budu rasle pred osobnim porazom! Tko će čuvati moj grad, moje prijatelje, tko će Vukovar iznijeti iz mraka?

Nema leđa jačih od mojih i vaših, i zato ako vam nije teško, ako je u vama ostalo još mladenačkog šaputanja, pridružite se. Netko je dirao moje parkove, klupe na kojima su još urezana vaša imena, sjenu u kojoj ste istodobno i dali, i primili prvi poljubac – netko je jednostavno sve ukrao jer kako objasniti da ni Sjene nema? Nema izloga u kojem ste se divili vlastitim radostima, nema kina u kojem ste gledali najtužniji film, vaša je prošlost jednostavno razorena i sada nemate ništa. Morate iznova graditi. Prvo svoju prošlost, tražiti svoje korijenje, zatim svoju sadašnjost, a ako vam ostane snage, uložite je u budućnost. I nemojte biti sami u budućnosti. A grad, za nj ne brinite, on je sve vrijeme bio u vama. Samo skriven. Da ga krvnik ne nađe. Grad – to ste vi.« (Tekst Siniše Glavaševića prenio je iz »Okoliša« br. 11/92)

Mr. Velimir Sruk

Dugoselska crna kronika

Spasio susjedovu imovinu

Čuvajući tuđu privatnu imovinu čuvamo istodobno i svoju. Kao parolu, preporuku i iskustvo to potkrepljujemo i jednim primjerom iz rada dugoselske Policijske uprave, u kojemu je građanin dojavom policiji spriječio krađu imovine svoga susjeda. Noću, 12. rujna 1992., u oko jedan sat ujutro, četiri provlanika nasilno su ušli u jednu kuću u Hrušćici i počela iz nje u automobil unositi vrijedne stvari. To je primjetio jedan od susjeda i telefonom dojavio policiji. Dugoselska policijska patrola brzo je došla na mjesto događaja i uhitila počinitelje pri samom izvršenju krivičnog djela. Na mjestu događaja odmah su uhićena trojica dok je četvrti uspio pobjeći. Na istom kriminalnom poslu našla se šarena četvorka različite starosne dobi i različitih nacionalnosti: Musliman, Makedonac, Albanac i Hrvat. Ovaj posljednji je uspio i pobjeći i za njim se traga. To je tridesetogodišnji I. K. podrijetlom iz Ježeve, koji je ostalu trojicu i uputio u krađu u navedenu kuću. U policijskoj patroli koja je prva stigla na mjesto događaja bila su dva djelatnika, a četiri bijahu lopova, pa je onaj »domaći« tako i uspio uteći.

Primajući ovu informaciju u dugoselskoj Policijskoj stanici zamoljeni smo da prenesemo poziv i pozovemo građane da kada god primjete nešto sumljivo da to što hitnije dojavu u Policijsku postaju. Pribilježite si slobodno brojeve telefona: 750-044 ili 750-083.

Oprez pri »luftanju« vikendica

Imati danas na dugoselskom području vikendicu, a vjerojatno je tako i na mnogim drugim područjima, znači biti pripravan na mogućnost da ona bude i okradena. Tu sada možemo zabilježiti, po svojim osnovnim obilježjima, dvije vrste krađa.

Prvu vrstu možemo nazvati i sitnim krađama. Odnosi se posteljina, odjeća, hrana, posuđe, pribor za jelo. Po tome bismo mogli zaključiti da to netko ili neki krađu najvjerojatnije za svoje potrebe, pripremajući se možda na taj način i za zimu. Te su se krađe, po načinu izvršenja i po onome što se odnosi, pojavile tek od nedavno. Tijekom ranijih godina provlanci bi u pravilu odnosili samo vrednije stvari pogodne za prodaju.

Drugi tip krađa zabilježen je na području Sv. Jakoba i na Dokuševom brijegu u Gračecu. Usred bijela dana, dok bi vlasnici kleti ili vikendica radili u svojim vinogradima, voćnjacima ili vrtovima, tako da su prije toga na svojim vikenticama širom otvorili vrata i prozore »da se na lijepom vremenu sve dobro izlufta«, ulazio bi lopov i odnosio torbice i novčanike. Tako je poseban peh imala jedna Zagrepčanka, koja je bojeći se provale u svom zagrebačkom stanu, sa sobom i u vikendicu nosila svoju ušteđevinu. Njoj je lopov u hipu odnio pet tisuća DEM, još nešto druge strane valute te HRD, sveukupno u vrijednosti od preko 1,6 milijuna HRD. Lopovu je u bijegu jedino uspjela vidjeti leđa. Nisu li danas hrvatske banke ipak najsigurnije mjesto čuvanja novca?

Voda »na divlje«

U Nart Jalševcu, U Savskoj ulici, a to je ona prva lijevo iza društvenog doma u pravcu Šljunčare, vodeći se načelom snadi se kako možeš desetak domaćinstava je povuklo nekih 150 cijevi i samostalno se priključilo na vodovodnu mrežu. No, kako to obično biva, uvijek se nađe neka okolnost te se to i dozna. Radi se o tzv. »divljem priključku« bez kontrolnog sata i bez udovoljavanja osnovnim standardima koje mora poštovati svaka izgrađena mreža, a i bez spremnosti da se onda i potrošnja vode plaća. Pokušajmo si zamisliti što bi se dogodilo kada bi se i mnogi drugi jednako tako sjetili da se samostalno (noću ili vikendom) priključuju potajice na vodovodnu mrežu. U ovom slučaju komunalno poduzeće »Dugom« je pokrenulo sudski spor radi obeštećenja i iskapčanja te privatne mreže iz sustava.

Provalili u vlastitu školu

Učenici dugoselske osnovne škole, njih trojica, jednog vrućeg dana u kolovozu, provalili su u školu koju i sami polaze. Iz škole odnesoše kazetofon, kazete i sl., ukupno ne baš značajne materijalne vrijednosti. No važniji je sam čin krađe i činjenica da se radi o djeci od materijalne vrijednosti ukradene robe. Zaposleni u školi primjetili su upravo te učenike kako se igraju oko škole. To je bio prvi trag za počiniteljima, koji su brzo priznali svoje nedjelo.

Trgovine na meti

U novije vrijeme zaradale su se krađe u trgovini, i to nekako na isti način izvedene i na dugoselskom i na ivanićgradskom i na vrbovečkom području. U dvorištu dugoselske Policijske postaje je i automobil kombi Zastava 750, pronađen pun cigareta, koji je vjerojatno korišten u većini tih krađa. No uhititi kradljivca ili više njih nije baš tako jednostavno. U dugoselskoj Policijskoj postaji kažu da za uhititi lopova treba puno rada i lukavosti, dodajući i ono: malo sreće. Dosadašnjom policijskom obradom utvrđeno je i ime i tko je najvjerojatnije taj kradljivac. Sa svojim kombijem on je bio zastavljen u Dugom Selu, no očitovao se ukradenim dokumentima.

Uskoro potom nalog da zaustavi svoj kombi on nije poslušao ispred motela Jug Ježevo. Produžio je dalje, ubrzo se zaustavio i ostavio kombi pun cigareta te pobjegao. Zadnja njegova provala bila je u dućan u Oborovskim Novakima. Policija radi svoj posao. Razumljivo je da ne možemo napisati što sve određeno poduzima. Valja samo pronaći osobu čiji izgled, ime i prezime zna.

Ljeto bez utopljenika

Prema logici novinarskog izvješćivanja vijest nije ono što se redovito događa nego je vijest ono što se nije dogodilo, a bilo je očekivano da se dogodi. Niz godina i naše su novine bilježile utapanja kupaca na jezerima dugoselske Šljunčare. Posljednjih deset godina svako ljeto bilježila su se utapanja, i to najčešće po dva utopljenika, gotovo u pravilu mlade životne dobi. Jedne godine bijahu i trojica. No ove godine, kada je broj kupaca bio rekordan, nije zabilježeno ni jedno utapanje. Poučeni negativnim saznanjima iz proteklih godina vjerojatno su kupaci ove godine bili daleko oprezniji.

Djelatnosti podružnice Gospodarskog društva u kotaru Dugo Selo sredinom XIX. stoljeća ②

Na prilog koji ovdje objavljujemo, a koji na zanimljiv način očituje povijest dugoselskog područja sredinom prošlog stoljeća, upozorio nas je naš sugrađanin gospodin Jadranko Crnić. Zahvaljujući njemu omogućeno nam je i njegovo objavljivanje u našim novinama. Zbog toga se zahvaljujemo i autoru dr. Dragutinu Pavličeviću i gospodinu Jadranku Crniću.

Radi se o izvornom znanstvenom radu, objavljenom prošle godine u »Radovima« br. 24. Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Izvorni tekst u našem objavljivanju pretrpio je manje skraćnje, a objavit ćemo ga u tri nastavka.

Prva dostignuća dugoselske podružnice

Najvažnija dostignuća podružnice za kotar Dugo Selo bila su na području vinogradarstva, voćarstva, stočarstva, poglavito konjarstva i u uzgoju svilenih buba. I prije osnivanja samostalne podružnice čulo se za npr. dugoselsko vino, osobito ono iz vinograda grofa Draškovića gdje je bilo 25 »fealah« grožđa koje je uglavnom nabavio iz Njemačke, a djelimice i iz Ugarske. Gospodarsko društvo je već 1854. pozvalo T. Trummera vinarskog stručnjaka iz Graza da pregleda hrvatske vinograde i sastavi popis svih sorti i ocijeni njihovu kvalitetu. Zanimljiv je popis naziva loza koje su rasle u Božjakovini i Sv. Jakovu kraj Dugog Sela prije nego su došle američanske podloge, nakon što je u osamdesetim godinama filoksera poharala hrvatske vinograde. Te stare vrste bile su: černina prava, kadarka, također černina, ruščika (bijela moselska), belina, zelenika, imbrina, lipovčina i ranina. Danas, vjerojatno, ne postoji ni jedna od tih vrsta u prigorskim vinogradima. U moslavačkom vinogorju postoji od predameričanskih vrsta još samo škret.

Većina novoosnovanih podružnica, pa tako i dugoselska, otvarale su svoja pokušalita, zapravo rasadnike i ogledne parcele. U tu svrhu poklonio je predsjednik, grof Drašković, svoja tri jutra zemlje.⁴ Isto tako je podružnica počela skupljati knjige i časopise za svoju knjižnicu, pretplaćivati novine, pa čak i slovenske, npr. *Ljubljanske novice*. Počeli su se odmah spremati za gospodarsku izložbu u Beču 1857. kamo su uskoro uputili svoje najbolje plodine: ječam, grah, bob, kukuruz i med. Grof Drašković je poslao svoje bijelo i crno vino iz 1854. godine. Dugoselci su osobito bili ponosni na svoje konje koje su uglavnom gajili u Trebovcu i Topolju. U Trebovcu se desetljećima uzgajaju konji, tu je bila poznata udruga, a do rata i posebna ergela čija je zgrada još donedavno stajala, prazna, a nedavno je srušena. Izvještaj iz 1857. kaže da su dugoselski konji »domaće gojitbe« imali »čilo i gjedjerno držanje«.

Već 1858. dugoselska podružnica propagira, a zatim i nabavlja prvu sječkaricu za pripremanje stočne hrane. Naime, o tome je ovisio način prehrane stoke, umjesto ekstenzivnog uzgoja ispašom, moglo se preći na tov u stajama.⁵ I opet su prednjačili Draškovići, novoprimiteljni član grof Antun Erdödy, Bužan, Barac i drugi koji su svojim sredstvima kupili sječkaricu. Bila je to tada najmodernija tzv. »Weissova rezača makina«. Odmah su podigli i dudovnjak za zajednički uzgoj svilenih buba u Brckovšćini, na cesti prema Pakovcu i zemljištu zvanom Galdišće.⁶ Svilene bube za rasplod dobili su od središnjice iz Zagreba, a većinu su preuzele škole u Dugom Selu, Prečecu i Oborovu. Isto tako su primili cjepove plemenitih voćaka pa čak i kestena — marona, pa moderne košnice za stručniji razvoj pčelarstva. Većinu voćaka su zasadili u Brckovljanima, Ježevu i Lupoglavu. Zanimljivo je napomenuti da su se već tada dugoselski gospodari zainteresirali za nabavku »ke-

Fotografija kao trag glinenog lončarstva u Lupoglavu

mičkog guburiva« i pribilježili dobavu izvjesnih oglednih količina.⁷

Prema podacima s kojima raspolažemo podružnica u Dugom Selu je dobro radila i 1859. Izabrali su i posebno povjereništvo za razvoj svilarstva. Za općinu Dugo Selo izabran je Tomeković, za župu Brckovljane Havliček. Nastavljena je nabava voćaka, sadnica, a zbio se i jedan zanimljiv događaj koji pokazuje da je dugoselska podružnica imala potkraj razdoblja neoapsolutizma i znatnu nacionalno-političku usmjerenost. Naime, iz podružnice je istupio član upravnog odbora Adalbert Kets koji nije razumio hrvatski, a poslovi se ipak »u hrvatskom jeziku obavljaju«. Ostali članovi su s čuđenjem primili njegovu ostavku jer je već 30 godina živio u Hrvatskoj, ali nije htio učiti hrvatski, pa ni toliko da bi mogao obnašati dužnost člana odbora. Bilo je i drugačijih primjera, pa tako gosp. Felsmann nije više bio Felix nego je postao Srećko, Tomeković više nije kao dotada bio Leo nego Lavoslav. Proširio se i broj članova npr. pristupio je Josip Barac, savjetnik zemaljskog suda čak iz Novog Sada,⁸ pa poneki i iz Zagreba. Među novim članovima spominju se: Holjac, Stauduar, Antolković, Jovanović, Makovica, Doritić, a za tajnika je izabran mladi svećenik Josip Zorić koji će se kasnije istaknuti i kao pu-

blicist i političar — zastupnik u Hrvatskom saboru.⁹

U to doba bilo je imanje Božjakovina dobro vođeno i upravljano. I okoliš dvorca, park, cvjetnjak, vinograd, voćnjak, služili su, kako već rekossmo, kao primjer kako se tada moderno gospodarilo. Kad je *Gospodarski list* nastojao popularizirati uzgoj cvijeca u Hrvatskoj, opisao je cvjetnjak grofa Stjepana Draškovića u Božjakovini kao primjer. U tom poticajnom članku ističe se kako je perivoj u Božjakovini vjerojatno jedan od najbolje njegovanih u Hrvatskoj. Posebno se hvale razne vrste plemenitih ruža.

U iduća dva desetljeća nešto je manji broj podataka o radu podružnice Gospodarskog društva u Dugom Selu, pa možemo zaključiti da je njen rad neko vrijeme bio slabiji ili čak zamro, a 1882. zagrebački »Obzor« donosi povećani izvještaj o godišnjoj skupštini podružnice iz koga se može zaključiti da je nedavno osnovana, ali to je, očito, omaška. Prije bi se moglo govoriti o obnovi njena djelovanja. Navest ćemo najvažnije podatke iz izvještaja koji govore već o višem stupnju stručnoga rada u podružnici, osobito oko marvojsstva i stvaranje mogućnosti za kreditiranje.

Godišnjoj skupštini podružnice nazočno je bilo preko 100 članova i gostiju što pokazuje priličnu masovnost za jednu

U gospodarskom smislu, u prošlom stoljeću, dugoselsko područje je prednjačilo okrenutošću novim izazovima toga vremena, te je kao takvo bilo poznato u Hrvatskoj

malu sredinu kakva je dugoselska. Glavni gost je bio veliki župan Vardijan, a predsjedovao je spomenuti Josip Zorić. Članovi upravnog odbora su bili: Lav Planer, Mato Kulaš, Stanko Hegedić i Šandor Sremac. Vardijan je posebno zalagao za utemeljenje pripomoćne, kreditne zadruge kao u europskim zemljama koja bi seljacima davala jeftiniji zajam nego što su to radili mjesni trgovci i zelenasi. Tom prilikom je odmah uplaćeno 82 dionice utemeljivača sa 25 for. vrijednosti.¹⁰ treba istaknuti da su polovicu od toga uplatili seljaci-članovi kojih prilikom osnivanja podružnice, kako smo utvrdili, nije uopće bilo u članstvu.

Posebno veselje za članove podružnice-seljake bili su novi, željezni plugovi koji su uz pomoć središnjice u Zagrebu besplatno, žrijebom dijeljeni članstvu. Isto tako su dijeljeni bikovi, junice i telad mōhtalse pasmine. U posljednje tri godine, kako je podružnica aktivnije radila, dobili su 9 bikova, 8 junica i 7 teladi. U tom razdoblju oplodeno je na stotine krava domaćih sorti i na taj način se poboljšavala kakvoća mesa i mliječnosti. Oko toga svega se brinuo i poseban marvogojski odbor podružnice. U poljodjelstvu se tada popularizirao krumpir ruževac koji je davao 25 puta veći prirod nego što je zasaden sjemenom, a zatim je po važnosti dolazio kukuruz čija je prosječna rodnost bila znatno veća od pšenice. Ističe se kako su baš krumpir i kukuruz bili najvažniji u prehrani domaćeg stanovništva, a najviše su odbacivali prinosa i za tržište.

U vinogradarstvu, na području Sv. Martina, Sv. Jakova i u Hrebincu nisu postignuti posebni rezultati jer su plod uništavali česti proljetni mrazovi. Isto tako nisu bili najbolji i prinosi žitarice, ali su vrijedni članovi nastojali i tu poboljšati kvalitetu sjemena, stvoriti naviku stalnog gnojenja, pa i ulaganje u proizvodnju. Zbog toga su nastojali razvijati takmičarski duh u seljaka, davali su novčanu pomoć za poboljšanje, a spremali su i lokalne izložbe blaga i plodina s nagradama i priznanjima za najbolje. Na taj način se sporo ali sustavno podizala proizvodnost zemlje, a i gospodarska snaga hrvatskog sela.

⁴ Takva pokušalita imale su sve podružnice, a najveće je bilo u Zagrebu za središnjicu Gospodarskog društva.

⁵ To su bila nastojanja Gospodarskog društva, ali je tov u stajama zahtijevao i mijerjanje stočnih pasmina, umjesto domaćih trebalo je nabavljati plemenita goveda.

⁶ Nekada se uz ceste sadilo mnogo dudova za uzgoj svile, pa i danas ima njihovih ostataka uzduž seoskih cesta.

⁷ Isto. Uporaba umjetnog gnojiva bila je češća samo kod veleposjednika jer seljaci nisu imali navike a ni novčanih sredstava za ulaganje u rodnost zemlje.

⁸ Očito je da se radilo više o počasnim i podupirajućim članovima, ali je svaka podružnica nastojala da ima što više i što uglednijih članova.

⁹ Svećenik Zorić bio je kasnije istaknutiji pravaški zastupnik u Hrvatskom saboru. Većinu u dugoselskoj podružnici su imali narodnjaci, ali su s ponosom isticali kako se u gospodarskim pitanjima ne pita tko je u kojoj stranci.

¹⁰ Takve zadruge su već prije imale uspjeha u Francuskoj, Njemačkoj i Češkoj, a od jugoslavenskih zemalja još i u Sloveniji.

¹¹ Kukuruz, a posebice krumpir koji su potkraj 19. st. u Hrvatskoj i Slavoniji uzgajali i propagirali doseljeni Česi i Nijemci omogućio je izdašnju prehranu pučanstva, a samim time i gotovo likvidaciju dotad čestih gladnih godina.

Narodno sveučilište Dugo Selo, zajedno s Centrom za dopisno obrazovanje iz Zagreba, organizira stručno osposobljavanje za

samostalno obavljanje prometa robe na malo

Uvjet za upis: najmanje završena osnovna škola
Prijave i informacije: Narodno sveučilište Dugo Selo, Tel. 750-419

Prostorije za trgovinu!

Obavještavamo sve zainteresirane poduzetnike da MZ ANDRILOVEC nudi u zakup uređene prostorije za otvaranje trgovine. Svoje ponude pošaljite na adresu: Savjet MZ Andrilovac, Andrilovac 45, gdje možete dobiti i ostale informacije. Molbe dostaviti u roku osam dana od objave ovog oglasa.

Prodajem kompletan inventar trgovine mješovite robe u Andrilovcu, tel. 751-524.

OGLAS

Tražim osobu za pomoć u održavanju kuće. Pitati na tel. 750-214 od 19 do 20 sati.

CIJENJENI GRAĐANI!

Gradite brzo i jeftino sa betonskim blokovima (kvadrata).
DUGO SELO, Kopčevačka 29a,
Telefon: 041/254-913, 751-711

ZAHVALA

Dimnuti pažnjom i suosjećanjem u trenucima bolnog rastanka od našeg voljenog supruga, oca, djeda i tasta

PETRA IVEZIĆA

toplo zahvaljujemo rodbini, prijateljima, susjedima i znancima koji su s nama podijelili tugu, cvijećem izrazili štovanje pokojniku te ga u velikom broju ispratili na vječni počinak. Hvala na toplim riječima Sportskom društvu i Društvu invalida Dugog Sela.

Uvijek u mislima s Tobom Tvoja supruga Ana, kćeri Biljana i Draženka, unuci Bojan i Boško, te zetovi Kostadin i Đuro

TUŽNO SJEĆANJE

na voljenog supruga, oca i djeda

BRANKA GAŠPARA
10. 9. 1990. - 10. 9. 1992.

Prošle su dvije tužne godine od kada te nema među nama.

Vrijeme prolazi ali tugu ne odnosi. Ostalo je samo sjećanje na tvoj dragi i plemeniti lik. Hvala svima koji te se sjećaju i posjećuju tvoj tih dom.

Tugujući: supruga, sin, snaha i unuk

TUŽNO SJEĆANJE

na voljenog sina

LJUBOMIRA MRAOVIĆA
25. 8. 1987. - 25. 8. 1992.

Prošlo je pet godina kako si nas napustio tih, bez pozdrava. Ostaje vječno tvoj lik i bol u srcu.

mama Dušanka i tata Đuro

Oglašujte u

»Dugoselskoj kronici«

Cijela stranica: 50 tisuća, polovina 25 tisuća, četvrtina 12,5 tisuća, osmina 6,5 tisuća.

Osmrtnice i sjećanja: od 2 do 3,5 tisuće dinara.

Poništenje oglasa

Narodno sveučilište Dugo Selo poništava oglas objavljen u »Dugoselskoj kronici« br. 327 od 29. lipnja 1992. g. za radnika bibliotekara u pučkoj knjižnici Dugo Selo.

TUŽNO SJEĆANJE

na voljenog

PETRA-PAVLA IVEZIĆA
25. 7. 1992. - 25. 9. 1992.

Prošlo je dva mjeseca otkako si nas prerano napustio. Vrijeme ne ublažuje tugu i bol. Ostajemo uvijek s Tobom. Hvala Ti za ljubav i dobrotu. Hvala i onima koji Te se sjećaju.

S ljubavlju Tvoji: supruga, kćeri, unuci i zetovi

TUŽNO SJEĆANJE

na našeg dragog oca, djeda i tasta

ĐURU DUBENIKA
8. 8. 1972. - 8. 8. 1992.

S tugom i ljubavlju čuvamo uspomenu na tvoju plemenitost, dobrotu i ljubav. Hvala svima koji ga se sjećaju, uz posebnu zahvalu rukometašicama i rukometašima.

Obitelji: Mihok, Harcet i Krapec

TUŽNO SJEĆANJE

na našeg dragog i nezaboravnog supruga, oca, tasta i djeda

MARDANA ČAVLEKA
13. 8. 1988. - 13. 8. 1992.

Vrijeme prolazi, a tuga i bol ostaje u našim srcima. Za nas nema utjehe, samo gorka istina da se nećeš vratiti. U tišini i miru vječno te prate naše misli.

S ljubavlju i tugom: supruga Rozalija, sin Nedeljko, kćerka Marina, zet Ivica i unuk Marijan

Hvala svima koji posjećuju tvoj tih dom.

TUŽNO I BOLNO SJEĆANJE

na dragog supruga, oca i djeda

IVANA VRABECA
21. 8. 1987. - 21. 8. 1992.

Prošlo je pet punih godina otkako si nas zauvijek napustio. Otišao si tih i nenadano na svoj posljednji put. S ljubavlju, ponosom i tugom čuvamo uspomenu na Tebe, koji zauvijek živiš u našim srcima. Hvala svima koji Te nisu zaboravili i posjećuju tvoj tih dom.

Tvoji: supruga Milica, sin Damir, kćerka Marijana i unuk Igor

TUŽNO SJEĆANJE

na voljenu i nikad prežaljenu kćerkicu

BOŽICU KUZMEC
30. 8. 1981. - 30. 8. 1992.

Navršilo se jedanaest tužnih godina otkako te kćeri nema. Godine prolaze ali tuga i bol neće, jer za mene bez tebe nema sreće. I kad sunce sja za mene je tama. Nedostaje mi tvoja ljubav i toplina, tvoje veselje i dobrotu. Uvijek plačem nad tvojim likom, tih te zovem svake noći iako znam da mi nećeš doći.

U mojem srcu uvijek živiš i živjet ćeš. Hvala svima koji te se sjećaju i posjećuju tvoj tih dom.

Uvijek tugujuća: majka Marica

VJENČANI I UMRLI

IZVJEŠTAJ

o upisu u knjige vjenčanih i umrlih u razdoblju od 21. 7. 1992. do 18. 9. 1992.

VJENČANI:
Vukoja Jole, mehaničar i Kasalo Janja, asistent zbuni, vj. 25. 7. 1992.
Blažutić Dražen, vozač tramvaja i Piškorić Ljiljana, konfekcionar, vj. 25. 7. 1992.
Pećina Đuro, djelatnik časnika HV i Ivezić Draženka, KV konobar vj. 1. 8. 1992.
Stanko Elez, službenik i Knežević Ljubica, službenica, vj. 8. 8. 1992.
Brumec Miroslav, trgovački pomoćnik i Andabak Vesna, nezaposlena, vj. 8. 8. 1992.
Ivančan Tomislav, vojnik i Krčelić Renata, nezaposlena, vj. 8. 8. 1992.
Vrh Željko, prodavač kem. robe i Pekarić Andreja, knjigovođa, vj. 15. 8. 1992.
Camber Dragan, nezaposlen i Mrvelj Ankica, nezaposlena, vj. 22. 8. 1992.
Požeg Željko, tiskar i Petrović Vesna, kem. čistač, vj. 22. 8. 1992.
Kolar Ivan, voditelj referade za ZO i Štefanović Sanja, referent, vj. 5. 9. 1992.
Štefanović Dragan, drvotokar i Marić Marija, domaćica, vj. 5. 9. 1992.
Vukelić Pave, soboslikar i Mrvičin Marija, upravni referent, vj. 12. 9. 1992.

UMRLI:

Kump Zora, umrla 29. 6. 1992., stara 81 god.
Bukal Ivan, umro 24. 7. 1992., star 60 god.
Čokor Josip, umro 25. 7. 1992., star 42 god.
Svetec Marija, umrla 26. 7. 1992., stara 94 god.
Mavrek Vjekoslav, umro 8. 8. 1992., star 65 god.
Halar Milivoj, umro 6. 8. 1992., star 35 god.
Brek Josip, umro 15. 8. 1992., star 47 god.
Novak-Vraneš Barica, umrla 7. 8. 1992., stara 82 god.
Grgšić-Pleško Josip, umro 31. 7. 1992., star 60 god.
Grgur Mijo, umro 19. 8. 1992., star 78 god.
Kušnić Jagica, umrla 29. 8. 1992., star 93 god.
Hajtek-Legin Katica, umrla 30. 8. 1992., stara 90 god.
Kruhac Josip, umro 6. 7. 1992., star 72 god.
Kovačić Stjepan, umro 1. 9. 1992., star 46 god.
Bižec Vjekoslava, umrla 1. 9. 1992., stara 73 god.
Ursa Mirko, umro 9. 9. 1992., star 83 god.
Krog Nikola, umro 4. 9. 1992., star 85 god.

Matični ured Dugo Selo

TUŽNO I BOLNO SJEĆANJE

dragog supruga, oca, sina, brata i šogora

MILIVOJA HALARA
časnika Hrvatske vojske
6. 8. 1992. - 6. 10. 1992.

Prošlo je dva mjeseca otkada nisi s nama i samo oni koji Te vole znaju kako je bolno živjeti bez Tebe. Našu ljubav i sjećanje na Tebe na može izbrisati vrijeme. Neka Ti je laka hrvatska zemlja za koju si dao svoj mladi život.

Počivao u miru Božjem!

Tvoji neutješni: supruga Jasna, djeca Marina, Ivan i Martina, majka Dragica, otac Matej, brat Darko, šogorica Jadranka i nećak Dario

TUŽNO SJEĆANJE

na voljenog supruga

STJEPANA KUNTIĆA
7. 8. 1989. - 7. 8. 1992.

Prošle su tri tužne godine otkada te nema u našem domu, ali sjećanje na tebe i tvoj svijetli lik živi u mom srcu.

Tugujuća supruga Marija

TUŽNO SJEĆANJE

na voljenog supruga, oca, svekra i djeda

FRANJU VANJEKA
2. 9. 1989. - 2. 9. 1992.

Navršene su tri tužne godine od kako Te zla sudbina odvojila od Tvojih najmilijih. Samo mi koji te volimo znamo kako je bolno i tužno živjeti bez tebe.

Tvoji najmiliji: supruga Ivka, sinovi, snaha i unuci

TUŽNO SJEĆANJE

na voljenu suprugu, majku, punicu i baku

MARICU ĐURKAN rođ. ŠPOLJAREC
17. 9. 1988. - 17. 9. 1992.

Prošle su četiri tužne godine otkako te nema među nama. Godine prolaze, život teče dalje, ali tuga za tobom, koja si nas neizmerno voljela, uvijek ostaje.

Tvoji najmiliji: suprug Stjepan, kćerke, zetovi i unuci

TUŽNO SJEĆANJE

na nezaboravnog sina, oca i brata

JOSIPA HABIĆA
20. 8. 1974. - 20. 8. 1992.

Osamnaest ljeta je prošlo punih tuge i praznine. Dolaziš nam u sjećanja kroz maglovite tišine.

Samo ja znam kako je živjeti bez Tebe i koliko mi nedostaješ.

Tugujuća majka, otac, brat, kćerka, zet i unučad

Novi naziv kluba

Za početak izvješća o dugoselskim nogometnim događanjima i aktualnostima koja su proteklih brojeva »Kronike« izbivali s njenih prostora (stranica), dopustite da Vam podastrem dvije vrlo važne vijesti: **Vijest prva: Nema više SD »Jedinstvo«.** Što no bi netko znao reći: »Od sad, pa na dalje i ubuduće«.

Vijest druga: Ako nema prije spomenuto, onda **nema niti NK »Jedinstvo«.** No, ne očajavajte. Ništa se strašnoga nije dogodilo. Poput mnogih drugih (i njima sličnih) sportskih kolektiva (i ne samo sportskih) i u ovom dugoselskom odlučio

promijeniti ime cijelome društvu koje će u svojoj trećoj varijanti (DŠK, Jedinstvo) nositi ime SD »Dugo Selo«.

Već dulje vrijeme, točnije tri godine, lebdila je u zraku želja dugoselčana da se dogodi ono što se dogodilo i želja se eto ispunila. Prvi od klubova okupljenih u SD promijenili su ime nogometaši pa će se klub dičiti imenom NK »Dugo Selo«. Istini za volju, na Skupštini kluba održanoj početkom mjeseca srpnja bilo je i prijedloga (sjetnih i sentimentalnih) da novo ime kluba bude DŠK ili ti od milja »deška« kako su ga nekoć zvali i što je prvobitno ime kluba i

društva, koje je osnovano 1923. godine. Međutim po glasovanju velika se većina priklonila usvojenoj opciji. Oni koji su je podržavali kažu da je to s toga isključivo zbog praktičnih razloga, jerbo da bi naziv NK »DŠK« (nogometni klub dugoselski športski klub) sam po sebi bio vrlo čudan i neugodan, a »porazena« opcija tvrdi pak da su »pobjednici« bili vođeni lokalpatriotizmom. Tko je bio u pravu prosudite sami. Kako bilo da bilo, od sada nastupa NK »Dugo Selo«.

Sretno mu bilo!

Z. S.

Tri utakmice tri pobjede

A u samom NK »Dugo Selo« pred novo prvenstvo bilo je velikih promjena i u stručnom i u igračkom i u čelničkom kadru. Sa već bivšim trenerom Dinkom Vulelijem, koji je s manjim i većim prekidima, uzrokovanim isključivo ratom i ratnim događanjima, u klubu proveo dvije godine i kojem je izražena izuzetna zahvalnost za učinjeno, dogovoren je sporazumni raskid suradnje.

Umjesto njega za novog je trenera imenovan bivši igrač NK »Jedinstvo« iz možda najbolje generacije dugoselskog nogometa (kraj sedamdesetih) prof. **Veljko Bertak.** I u igračkom kadru pojačanja su pronađena u klubovima s područja bivše općine

Dugo Selo ili pak u dugoselskim mladim igračima koji su igrali za zagrebačke klubove.

Tako su iz NK »Rugvica« pridošli iskusni Vrbanić i Lukančić, te mladi i daroviti Petrović, iz »Radnika« Lončar, iz »Zagreba« Opačak, te iz »Dubrave« Radić. Od početka kolovoza marljivo se treniralo i akumulirala snaga, što je već nakon četiri odigrana kola prvenstva dalo vidnih rezultata.

U prve tri utakmice zabilježeno je isto toliko pobjeda. Najprije u Dugom Selu protiv Sloge ZPS 3:0, protiv Bistre u gostima 3:2, da bi na domaćem terenu potom bio

isprašen Maksimir čak 7:1. U četvrtom kolu bez golova se igralo na vrućem terenu kod Dinama (0:0). Peto i šesto kolo igra se u Dugom Selu, pa je za očekivati nastavak serije dobrih rezultata. Valja pripomenuti da u četiri dosad odigrana kola prvenstva u drugom dijelu igre protivnici nisu postigli ni jedan gol (što govori o odličnoj tjelesnoj pripremljenosti igrača), potom odličnu gol razliku (13:3) što govori o efikasnosti (Car 7 pogodaka, Opačak 4), te volju i htijenje sviju zajedno. Igrača, trenera i ambiciozne uprave kluba koji imaju jednu veliku želju, da svoj 70. rojnski dan klub proslavi ulaskom u viši rang natjecanja.

Zdenko Smolčić

RUKOMET

Drugoligaški rukomet u Dugom Selu

U sezoni 1992/93. Dugoselčani će imati prilike gledati drugoligaški rukomet. To zadovoljstvo prirediti će im rukometašice RK »Dugo Selo« (bivše RK »Jedinstvo«), kojima je to i najveći uspjeh od kada se natječu.

U izuzetno jakoj i kvalitetnoj ligi u kojoj će među ostalima nastupiti RK »TVIN« iz Virovitice, RK »DUBOVAC« iz Karlovca, RK »KUTINA«, RK Ivanić Grad, RK Zaprešić, RK »Končar« iz Zagreba, te druge ekipe »Lokomotive« i »Podravke«, rukometašice iz Dugog Sela očekuje težak zadatak. Plasman u sredini tablice zadovoljio bi čelničnike kluba, koji su se za ovu novu ligu istakli nizom akcija (uređenje rukometnog igrališta i okoliša, uređenje svlačionica i dr.). Najveći problem je u financijskom dijelu, gdje se ulažu golemi napor da se nađe sponzor ili više njih, kako bi klub mogao djelovati. Ovom prilikom rukometni djelatnici koriste priliku da zahvale svima koji su do sada pomagali rad kluba a nadaju se da će to činiti i ubuduće bez obzira na tešku situaciju u gospodarstvu. Rukometašice su s pripremanja započele sredinom kolovoza. Kompletni program priprema sproveden je u Dugom Selu (najveći razlog za to bio je, zna se, novac). Odigran je veliki broj utakmica i ekipa je blizu forme koja

garantira dobre igre i plasman. Prema procjeni stručnog štaba plasman u sredini tablice bio bi zadovoljavajući, ali glavni »coach« i igračice osjećaju: da bi mogli postići i nešto više. Ekipa je ojačana dolaskom dviju golmanica tako da je ova ahilova peta ekipe konačno izliječena. To su dvije iskusne vratarke Đina Karlo iz Zagreba i Dubravka Mlinarić iz Sesveta. Predvođena najboljom igračicom Tanjom Plasić, odličnom Magdalenom Stjepandić, te iskusnim ali mladim suigračicama C. Cugovčan, M. Franjčević, A. Šola, D. Matković, M. Husić, S. Lojna, I. Vranić, A. Magaš, I. Kosak, V. Vranek, D. Bošnjak, M. Popović rukometašice očekavaju dobre igre i pozivaju Dugoselčane da ih bodre.

RASPORED UTAKMICA:
I KOLO 26/27 IX Dugo Selo – Tvin
II KOLO 3/4 X N. Zagreb – D. Selo
III KOLO 10/11 X D. Selo – Ivanić
IV KOLO 17/18 X Dubovac – D. Selo
V KOLO 24/25 X D. Selo – Kutina
VI KOLO 31. X/1. XI D. Selo – Ogulin
VII KOLO 7/8 XI Nedelišće – D. Selo
VIII KOLO 14/15 XI D. Selo – Podravka II
IX KOLO 21/22 XI Lokomotiva II – D. Selo
X KOLO 28/29 XI D. Selo – Zaprešić
XI KOLO 5/6 XII Končar – D. Selo
Nenad Plasić

UKRATKO IZ RUKOMETA

- Prvu drugoligašku utakmicu rukometašice Dugog Sela odigrali će 26. rujna 1992. godine na svom rukometnom igralištu u 18.30 sati.
- Osim igračkih pojačanja pojačao se i izvršni odbor. Novi članovi su J. Robić, I. Vranić, D. Vrbanić.
- Kadetkinje počinju s natjecanjem u listopadu. Voditi će ih I. Božić.
- B. Goleš i njegove »Cicibanke« također startaju sa prvenstvom početkom mjeseca listopada.
- Za realizaciju rada svih ovih pogona pomogli su do sada: Caffe bar »Martina«, auto-praonica »Beli«, Motel »BO«, Božjakovina, pekara »Croatia«, trgovina »KAP«.
- I na kraju vijest dana koja je obradovala rukometašice i rukometne djelatnice: **GENERALNI SPONZOR JE** (firma iz Dugog Sela, ali o tome više već na prvoj utakmici i u idućem broju).

Birt prvak države?

KARTING

Rijetki su sportovi u kojima banalnost može uskratiti krunu koja je do tog trenutka bila dostupna – a jedan od njih je i karting.

Pokušajmo zamisliti: kada netko u posljednoj bodovnoj utrci za državnog prvaka u svojoj klasi može biti čak i peti, da postane konačni pobjednik natjecanja onda nam se čini da je kruna tu. Treba ju samo uzeti. Međutim, banalan kvar – i kruna nema. To bi zaista bio sportski peh, ali on je – kao i sportska sreća sastavni dio sporta. Vjerujemo da se to neće dogoditi našem Miri Birtu. O sportskim rezultatima dvanaestogodišnjeg Mire Birta pisali smo već u više navrata. Do sada uvijek o uspjesima, pa to činimo i sada. Miro se nedavno okitio vijencem pobjednika I V. memorijalnog kupa »Antun Martinović Željko«, a u dosadašnjim bodovnim utrkama je bio: 6 puta prvi, 2 puta drugi i 2 puta treći. Utrku u Mičevcu kraj Zagreba će dugo pamtili. Bio je stalno na prvoj poziciji, no kod zadnjeg obilaznja vozača, koji je zaostao cijeli krug, bio je nesretno izguran sa staze i – stigao je drugi. Da toga nije bilo... No međutim Miro i pred zadnju utрку ima 8 bodova prednosti. Ako se u Varaždinu voziti svoju »trku snova« – jer se samo jednom može postati PRVI PRVAK HRVATSKE. Poželimo mu sportsku sreću – jer se sve drugo nalazi u njegovim spretnim rukama i u hra-

Miro Birt, prvi slijeva u srednjem redu

Miro će u Varaždinu voziti svoju »trku snova« – jer se samo jednom može postati PRVI PRVAK HRVATSKE. Poželimo mu sportsku sreću – jer se sve drugo nalazi u njegovim spretnim rukama i u hra-

brom srču. I naša poruka: Miro, drži se! Stišćemo palčeve za tebe, jer iako voziš za Čakovec – ti ipak pripadaš svom Dugom Selu! Tomislav Gale

BOLNO SJEĆANJE NA VOLJENOG TATU STJEPANA KOBERECA
1. rujna 1989. – 1. rujna 1992.

Voljeni naš tata, bez Tebe život je kao teret. Ostale su samo patnja, bol i suze i sasvim sigurno više nikada ništa neće biti kao prije.
S ljubavlju tvoja kćerka Jasnica i supruga Ružica

TUŽNO SJEĆANJE na supruga i oca STJEPANA KOBERECA
1. rujna 1989. – 1. rujna 1992.

Prošle su tri najtužnije godine u našem životu, a Ti si sve dublje u našim srcima u kojima ćeš ostati vječno.
supruga Ružica i kćerka Jasnica

TUŽNO SJEĆANJE na voljenog i nezaboravljeno supruga STJEPANA VRHOVŠEKA
2. 8. 1990. – 2. 8. 1992.

Prošle su dvije tužne godine boli i tuge. Vrijeme prolazi, ali ne donosi zaborav, već gorku istinu preranog rastanka s tobom. Ponosna sam što sam te imala, a najtužnija što sam te izgubila.
Tugujuća supruga Marica

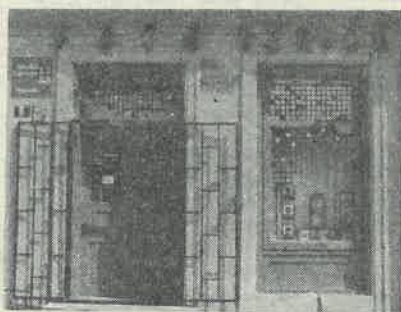
BOLNO SJEĆANJE na voljenog supruga STJEPANA ČAČEKA
18. 9. 1978. – 18. 9. 1992.

Vrijeme prolazi, a tuga i bol ostaju u mom srcu
Tvoja supruga Marica

TUŽNO SJEĆANJE na voljenog supruga, tatu, sina i zeta DARKA PAVEKA
24. 9. 1988. – 24. 9. 1992.

Prolaze dani, mjeseci, prošle su i četiri tužne godine, a ti se ne vraćaš, otišao si putem bez povratka. Ostaju nam samo suze, bol i uplakana staza do tvog vječnog doma.
Tugujući: supruga Biserka, kćerka Danijela, majka, otac, punica, tast i ostala tugujuća rodbina
Hvala svima koji ga nisu zaboravili i posjećuju njegov tihi dom.

OSNOVANO 1964.

VAŠ OBITELJSKI fotograf

POSEBNA PONUDA

-UVIJEK SA VAMA
-NAŠA FOTOGRAFIJA
-VAŠE ZADOVOLJSTVO

Fotografije za dokumente

foto VERICA
41270 DUGO SELO
ZORIČA 9

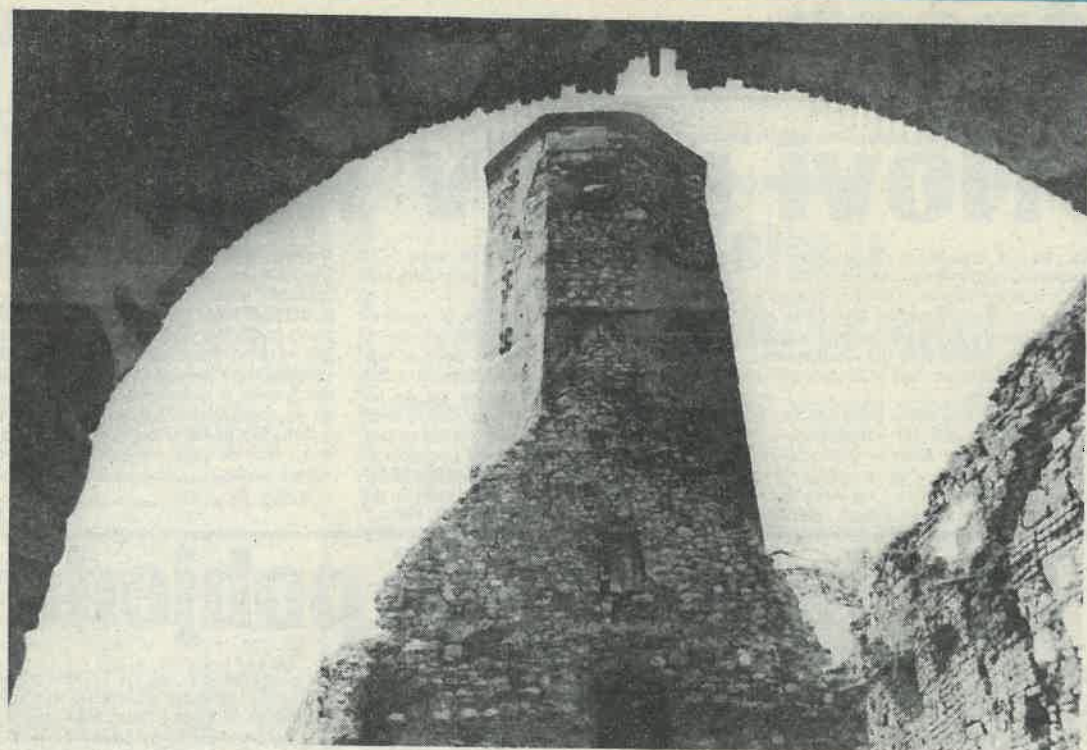
STAMBENA ZADRUGA »GORICA«

DUGO SELO, J. Zorića 21a

GRADITE – DOGRAĐUJTE – ADAPTIRAJTE

Sav potreban građevinski instalaterski i ostali materijal, možete nabaviti bez poreza na promet. Ako ste učlanjeni u stambenu zadrugu moguće uštedite i do 30%!

Sve informacije i učlanjenje: zgrada Narodnog sveučilišta Dugo Selo, prizemno. Tel. 750-310

HOĆE LI STATI OBNOVA SV. MARTINA

Bili smo izuzetno zadovoljni kada smo nakon niza članaka o nebrizi za staru crkvu sv. Martina početkom ove godine mogli započeti izvještajima o tome kako se ova crkva počinje restaurirati i da su stvari konačno krenule na bolje. Nažalost, sada moramo konstatirati da su stvari glede ovog spomenika kulture ponovo krenule na gore, ili jednostavnije rečeno »po starom«.

Planirano zatvaranje otvora gornjeg kata prozorima sa rebrenicama te zatvaranje otvora na ulazu u zvonik sa dva fiksna zatvora i jednim rešetkastim vratima, čime bi bilo moguće kontrolirati ulazak u zvonik, izjalovilo se. Zašto je do toga došlo nakon onako uspješnog ovogodišnjeg početka sanacije i nije teško pogoditi. Naravno, razlog je nedostatak financijskih sredstava. Status najznačajnijeg, a moramo priznati i najpovlaštenijeg spomenika kulture u bivšoj općini Dugo Selo, ulaskom u Grad Zagreb izgubio je važnost. Gradski fond za kulturu, kojemu je sv. Martin samo jedan u nizu spomenika ovog ranga, nije za sada iskazao interes za nastavak ove godine započetih radova. Štoviše, izgleda da će se i u narednim godinama biti vrlo teško probiti na

zagrebačku listu prioriteta za obnovu spomenika. Osim toga, gledajući u odnosu na broj spomenika na zagrebačkom području sredstva namijenjena za njihovu obnovu manja su u prosjeku po jednom spomeniku nego što su bila sredstva osiguravana u tu svrhu u bivšoj općini Dugo Selo.

Da bi stvari bile još gore brinu se izgleda i pojedini vandalski raspoloživi Dugoselci koji će, ne poduzme li se nešto, uskoro uništiti i dosad učinjeno. Već sada su razbijeni tesarski zatvori na otvorima zvonika koji su trebali spriječiti ulazak atmosferilijama, a nakon pokušaja da se to spriječi uklanjanjem ljestava, kojima se moglo popeti na toranj, neki očito snalažljivi barbari skinuli su jednu od platice iz poda prve etaže koja im je zatim poslužila kao ljestve. Sancta simplicitas!

Na sreću, u cijeloj ovoj priči ipak ima i jedna svjetla točka. Nažalost, i jedina. INA »Naftaplina« Radna jedinica Dugo Selo darovala je još prije mjesec dana željezne šipke za izradu vrata zvonika. One još i danas stoje na njihovom skladištu jer nema nikoga tko bi platio izgradnju i ugradnju vrata. Ipak hvala INI.
Nenad Haleuš – Mali

Najveća dugoselska riba

Najveća riba ikada ulovljena na dugoselskom području najvjerojatnije je som težak 56 kilograma i dugačak čak 207 centimetara. Ulov bijaše 15. rujna 1992. g. u jutro na Prvom jezeru pored ciglane. Ribolovci bijahu **Zlatko Bohaček, Dragutin Turjak i Vladimir Katić**, članovi Sportskog ribolovnog društva Dugo Selo. Ulovljeni som svojom težinom i veličinom gotovo dvostruko nadmašuje slične ulove na dugoselskom području. Radi potpunijeg saznanja valja reći da su najveći somovi ulovljeni u Hrvatskoj dosizali već i težinu od stotinjak kilograma, i to na Vranskom jezeru. Ulovljeni som je svojom veličinom izazvao znatnu pozornost Dugoselaca. Tog dana je dvorištem u Rugvičkoj 79 prošlo više stotina Dugoselaca, kako ribolovaca tako i djece i ostalih građana. Bilo je raznih razgovora komentara i ocjena. Štō se pak starosne dobi soma tiče veterinari su procijenili da je ona oko dvadeset godina.

Taj se ulov zbio u okviru jedne šire akcije dugoselskog ribolovnog društva, koje već niz godina skrbi o tom jezeru i poribljava ga za svoje potrebe. No taj uloženi trud i novac nije davao očekivane rezultate. Razlog: veliki somovi iz tog jezera pojeduju

glavninu riba. Zbog toga se organizirano krenulo u izlov tih velikih somova. Akcija traje već dva mjeseca. Navečer se postavljaju parangali, koji se onda ujutro obilaze. Ribolovci su se organizirali u manje grupe koje to provode. Tijekom dosadašnjeg trajanja akcije ulovljeno je tek nekoliko manjih somova. Ribolovci također procjenjuju da ne bi trebalo biti iznenađenjem da bude ulovljen som i veći od ovoga.

Naši ribolovci su nam također ispričali da su doživjeli pravi mali šok kada su ujutro došli na jezero i vidjeli kolika se ribetina ulovila na njihov parangal. Gotovo da su se uplašili. Sa dosta muke i ne malo prolivenog znoja uspjeli su soma podići u svoj čamac. A na upit koliko im je vremena trebalo da snažnu i veliku ribu savladaju oni ne znaju odgovoriti. Ne znaju naprosto zbog toga jer su sva trojica bili toliko obuzeti poslom i uzbuđeni da o vremenu tada nisu ni razmišljali.

Riba je jestiva. No koliko je ukusno njeno meso valja tek kušati. No sigurno je da će za fiš paprikaši biti dobro. Glava će biti preparirana i postavljena na počasno mjesto u nedavno sagrađenom ribičkom domu.

Zlatko Bohaček i Dragutin Turjak pored svog ulova

Na travnjaku pored nogostupa

Našim seljacima treba omogućiti i poticati ih u tome da iznose ne prodaju svoje voće i povrće te mljekarske proizvode.

To je zapravo jedini način na koji se može utjecati da cijene voća i povrća u Dugom Selu postanu ne samo jednake nego i niže od onih u Zagrebu. No uvjeti za takvu prodaju zapravo i ne postoje.

Dugo Selo umjesto tržnice danas ima samo njenu karikaturu, ili kako to neki običavaju reći: sprdnju od tržnice. No bez obzira na to što ne postoje odgovarajući i primjereni postori i štandovi ovakva prodaja u Kolodvorskoj ulici ipak se ne bi smjela dozvoljavati.

U promjenu naziva ulica u Dugom Selu bilo je unešeno podosta energije, a i emocija. No kada je riječ o praktičnom dijelu posla kao da je te energije i revnosti uzmanjkalo. Ili je to možebiti dio u nas »ugrađenog« mentaliteta da ni jedan započeti posao do kraja ne zgotavljamo, nego radije repove repova povlačimo poduže vrijeme? Tako tabla sa starih nazivima ulica nije još uvijek maknuta ni iz samog središta Dugog Sela. Namjernika ili slučajnog prolaznika ona može samo zbunjivati. Time se, između ostaloga, također obznanijuje da temeljitost u poslu nije jača dugoselska strana. Neki bi možda i dodali: da u svakom dugoselskom poslu koji se radi, makar samo u nekom njegovom dijelu, kao loše pravilo, uvijek mora biti više ili manje površnosti i nedosljednosti. Takvi smo i očito je da se teško mijenjamo.

Nazivi novi natpisi stari

Uskoro tablas planom ulica

Nova tabla s nacrtanim planom dugoselskih ulica i označenim njihovim nazivima uskoro bi se trebala pojaviti u središnjem dijelu Dugog Sela, uz sjevernu autobusnu stanicu. S jedne strane table bit će ucrtane dugoselske ulice a s druge strane plan dugoselskih naselja i prometnica. Vjerujemo da će to obradovati Dugoselce, a i dolaznike u Dugo Selo u potrazi za nekom od ulica.

Plan je plod zajedničke akcije dugoselskog Fonda za stambeno i komunalno gospodarstvo, koji je dao potreban novac i Narodnog sveučilišta, koje će bez protunaknade iscrutati i ispisati sam plan. Tabla će, kako saznajemo, biti postavljena ispred zgrade Fonda zdravstva do početka studenoga.

Dugoselska kronika

Osnivač glasila: SKUPŠTINA OPĆINE DUGO SELO

Izdavač: NARODNO SVEUČILIŠTE DUGO SELO

VJEĆE GLASILA: Jadranko Crnić, Tomislav Gale, Marijan Galeković, Ivica Konjević, Nada Kozić, Ivan Pandžić (predsjednik), Zvonimir Šimunović, Stipe Velić i Borislav Zorić

REDAKCIJA: Marijan Galeković, Ivana Hrelja, Božidar Jakopović, Jadranko Kereković, Maja Končić-Crnić, Ivica Konjević, Nada Kozić, Predrag Mikulčić, Ivan Pandžić, Zdenko Smolić, Velimir Sruk, Marin Šarec, Nikola Tominac i Dada Zečić.

Glavni i odgovorni urednik: Marijan Galeković

Adresa Redakcije: Dugo Selo, Josipa Zorića 21a

List izlazi jednom mjesečno. Jednogaodišnja pretplata za tuzemstvo: 500 HRD, a za inozemstvo 2.000 HRD. Pretplate se šalju na žiro račun: Narodno sveučilište Dugo Selo, broj: 30111-603-6553; Dugo Selo

Tisak: Hrvatska tiskara, Zagreb, Slavenska avenija 4. Naklada tiska: 2.500 primjeraka

Go
Cij
G

Izgrad
dugos
tržnic

Primje
Dugog S
građana
uređeni
onim dje
ma koje
com. Trž
ma i mj
žniji kor
znameni
vost te p
te ljudi.
očituju s
kog mjes
ku ili na
re- o san
govim lju
a i želje
roba u I
pravom
izgradnje
izgradnje
šim novu
početak
kolovoza.
izgradnje
najavljen
nira da
upitali s
pomoćni
cijalno
Dom.

Kao ra
izgradnje
nicu da
nje imovi
obzirom

Vjeko
obilježa
kao sve
ja i zaš
tina. Ta
vremeni
godine
novnog
se u Du
studenc
kovina
nazivom
bogat p
zabavn
Tako i
koj knji
izložba
gom Sel
sjedu. U
do 18 s
ulici J. Z
stacija s
pod naz
Taj isti
Športski
će se no
KER Zap
četkom
završeni
teljstvo
nu u Sv.
metnu u
- FLEX
i bespla
Istoga d
PREPOR
MARTIN
osnovni
kovine i
Dugo Se
Hrvatske
program